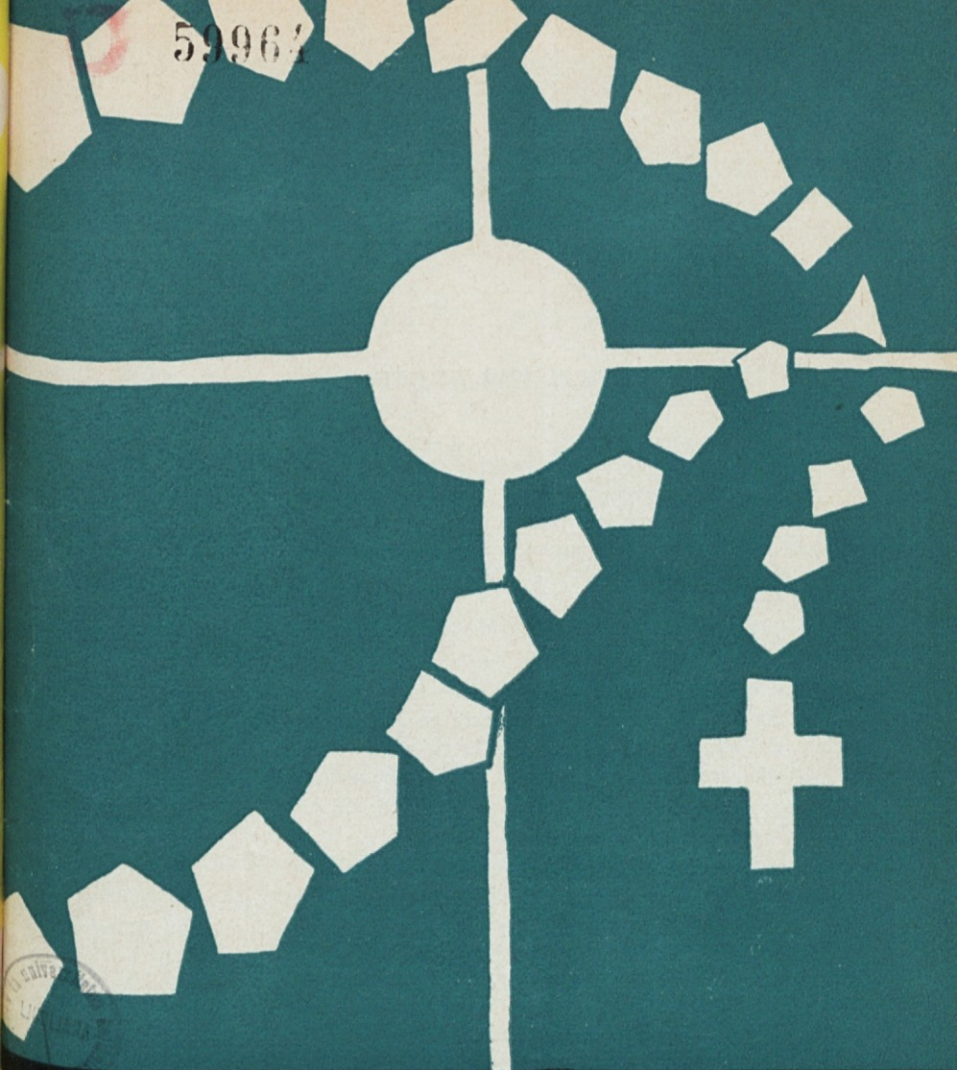

59964

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

LETNIK XXXVIII

okt.-nov. 1971

Cómo muere una santa

20 de mayo

Me dicen que tendré miedo de la muerte. Puede ser. No hay algo más desconfiado que yo de mis sentimientos. Nunca me apoyo en mis propios pensamientos; sé cuán débil soy; pero quiero gozar del sentimiento que el buen Dios me da ahora. Siempre habrá tiempo de sufrir lo contrario.

30 de septiembre

...Temo haber tenido miedo de la muerte...; Pero no tengo miedo ya, naturalmente! Y no lamento la vida, no. Es sólo decirme: ¿Qué es esta separación misteriosa del alma y del cuerpo? Es la primera vez que he sentido eso, pero de inmediato me abandoné al buen Dios.

11 de septiembre

¡Madre mía, preséntame rápido a la Santísima Virgen, soy un niño que ya no puede más!... Prepárame a bien morir.

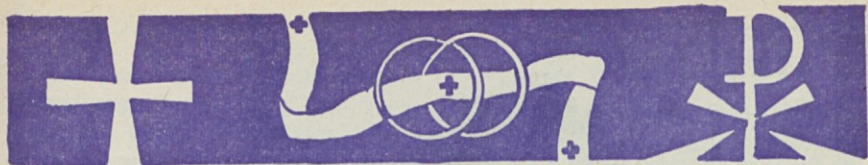
Todo lo que he escrito sobre mis deseos del sufrimiento. ¡Oh! Todo es muy cierto. ...Y no me arrepiento de haberme entregado al Amor. ¡Oh! No, no me arrepiento, sino por el contrario.

Un poco después:

¡Jamás habría creído que era posible sufrir tanto! ¡Jamás! ¡Jamás! No puedo explicarme esto más que por los deseos ardientes que tuve de salvar almas.

Santa Teresa del Niño Jesús

Ob treh grobovih

Grob skriva v sebi veliko skrivnost. Grobovi, ki jih oskrbujejo ljudje iz ljubezni, so neme priče tihih, skritih solza tistih, ki žalujejo za ljubljeno osebo, katere hladne ostanke pokriva hladna grobna plošča. Grob je spomin njene slavne ali nečastne preteklosti, njenega bogastva ali revščine, njenih kreposti ali slabosti, njenih zmag ali porazov v življenju.

Na Rdečem trgu v Moskvi dolge in goste vrste ljudi obiskujejo Leninov grob. Marksistični nazori z vsemi svojimi strašnimi posledicami še vedno osvajajo množice. Leninov nagrobni spomenik v Moskvi jih združuje v brezbožno družino.

V Novih Delhih v Indiji je grob, v katerem so telesni ostanki Gandhija, voditelja indijskega osvobodilnega gibanja. Začel je širiti nauk, ki je odklanjal nasilje, za temelj življenja človeške družbe pa izbral vesoljno ljubezen.

V Jeruzalemu pa je grob, ki se zelo razlikuje od vseh drugih grobov. Imenuje se božji grob. To je grob Jezusa, božjega Sina in našega Odrešenika. Iz njega sta zažarela vera in upanje vsemu svetu.

Trije grobovi, trije nazori, trije različni viri upanja. Vendar je med grobovoma prvih dveh in med tretjim velika razlika. V Moskvi in Novih Delhih je pepel dveh ljudi, ki priča o njih, da so umrli, razpadli in se spremenili v prah.

V Jeruzalemu ni pepela v grobu. Grob je prazen. V njem je bil Kristus, Bog in človek v eni osebi. Zdaj ga ni več v grobu, ker je vstal. „Jaz sem življenje in vstajenje,“ je rekel o sebi.

Ta grob je zdaj vir naše radosti in srčnosti ter vir upanja, da bomo vstali tudi mi.

G. M.

Škof. Drževnik ob blagoslovitvi slovenske kapele v Washingtonu

Pozdrav

Ameriške rojake v imenu slovenskih romarjev iz domovine ter v imenu vse slovenske domovine: škofov in vernega slovenskega ljudstva pozdravljam. Pomenljivo,

da slovesnost blagoslovitve obhajamo na praznik Marijinega vnebovzetja. Ta praznik namreč lepo povezuje misli na našo nebeško in na zemeljsko domovino, s katero je slovenska kapela Marije Pomagaj v tesni zvezi.

I. Pogled v nebeško domovino

Marijino vnebovzetje je praznik Marijinega poveličanja. Za verne kristjane najljubši in največji Marijin praznik. Upravičeno: ker je najtesneje povezan z velikonočno skrivnostjo, s Kristusovim vstajenjem in vnebohodom. Marija je prva, ki je bila podobno kakor Kristus poveljučana, ko je bila po končanem teku zemeljskega življenja z dušo in telesom vzeta v nebesa. Kakor Kristusovo, tako nam tudi Marijino poveličanje daje jamstvo, da bomo enakega poveličanja nekoč tudi mi deležni, seveda, če ga bomo vredni. Praznik Marijinega vnebovzetja nas torej spominja in potrjuje v veri v nebeško domovino, ki je cilj našega zemeljskega romanja: „Nimamo tukaj stalnega bivališča, ampak iščemo prihodnjega, od koder pričakujemo Kristusa...“

Današnji praznik nam torej odpira pogled v nebesa, kjer je naša *prava domovina*. Spominja nas pa tudi na *zemeljsko domovino*.

II. Pogled na zemeljsko domovino

Nebesa si moramo zaslužiti tukaj na zemlji, v zemeljskem življenju. To zemsko življenje pa je najtesneje povezano z zemeljsko domovino.

1. *Zemeljska domovina* je kraj, kjer smo se rodili mi in naši predniki, kjer smo prejeli vzgojo, osnovno ali tudi višjo izobrazbo, kjer nas je domače okolje po svo-

15. avgust 1971

Na praznik Marijinega vnebovzetja, 15. avgusta, je mariborski škof dr. Maksimilijan Držečnik ob asistenci petih škofov in na 50 duhovnikov blagoslovil v ameriškem narodnem svetišču v Washingtonu slovensko kapelo Marije Pomagaj.

Blagoslovitvi je prisostvovalo okrog 3.000 Slovencev iz Združenih držav, Kanade, Evrope in drugod.

Na večer blagoslovitve je na banketu, kjer je bilo 1130 ljudi, med drugimi spregovoril pohvalne besede o Slovencih msgr. William McDonough, rektor Marijinega svetišča. Rekel je: „Sam sem bil priča, kako so komunisti zapirali vaše duhovnike in versko zavedne laike in jih kruto mučili ter morili, ko sem bil tajnik apostolskega nuncijskega v Beogradu in večkrat prišel na Bled in tudi na Brezje, pa ste kljub krutemu preganjanju neomajno vztrajali v veri in češčenju vaše Marije Pomagaj ter to zvestobo sv. veri in vdanost do nebeske Matere prinesli tudi sem v Ameriko v spodbudo vsem nam.“

Msgr. Držečnik, škof blagoslovitelj, pa je med mašo na praznik blagoslovitve dejal:

„Marija, pomagaj nam, da ostanemo trdni v veri, da ostanemo zvesti Bogu da izpolnimo poslanstvo, ki ga je božja Previdnost poverila slovenskemu narodu.“

je oblikovalo kot člane določene narodne skupnosti.

2. *Slovenec* je božja previdnost naklonila kot domovino čudovit predel zemlje v osrčju Evrope, pod Triglavom. Tu so se naši predniki v teku stoletij polagoma izoblikovali v samostojen narod, ki si je ustvaril — čeprav majhen — lastno kulturo in omiko. Ta kultura je od početka do najnovejših dni nosila *krščanski pečat*. Temelje sta ji položila sv. brata Ciril in Metod.

3. *Nova domovina* — Slovenska domovina je v zadnjem stoletju postala *pretesna*, ni bilo več dovolj kruha za vse. Pričelo se je izseljevanje, iskanje zaslužka v tujini. Pesnik *Župančič* že v začetku tega stoletja toži: „*Kje, domovina. si: Ali na poljih teh, ali si v plavžih in rudnikih, tu preko morja*

in ni ti meja?“ Pesnikova tožba je dobila danes še globlji pomen. Novi časi so povzročili še večjo selitev iz domovine. Slovenska kri je razpršena po vsem svetu, zlasti v Ameriki. Tu ste si slovenski rojaki ustvarili *novo domovino*. Novi rodovi, ki so zrastle tukaj, se čutijo tukaj *doma*. Upravičeno. — Vendar vas *vežejo tesne vezi s staro domovino*: ne samo vezi krvnega sorodstva, ne samo spomini na prednike — ampak zlasti *krščansko izročilo*. V novo domovino ste prinesli s seboj *vero*, Kristusov evangelij, ljubezen do Boga in do božje Matere. Kot naši predniki v stari domovini, ste tudi vi tukaj gradili cerkve, ustanavljali slovenske župnije. V spomin 1200-letnice pokristjanjenja Slovencev ste postavili krasen spomenik: slovensko kapelo v narodnem svetišču Brezmadežne v Ameriki, ki je bila danes blagoslovljena.

III. Slovenska kapela

Kakšen je pomen te kapele?

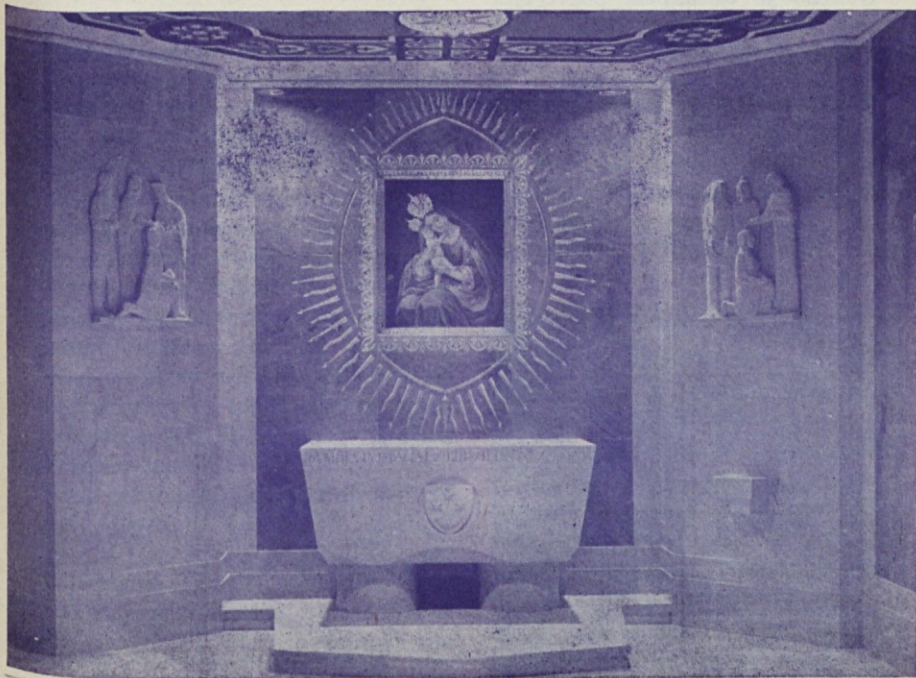
1. Z njo ste hoteli predvsem povedati, da Slovenci dolgujemo svoj *narodni obstoj* krščanstvu. Sv. brata Ciril in Metod sta položila temelje našemu bodočemu razvoju. Brez sv. bratov in Kristusovega evangelija bi tudi Slovencev ne bilo. Hoteli ste povedati, da gledamo v krščanstvu *naše največje duhovno bogastvo*, ki ga želite ohraniti in izročiti novim slovenskim rodovom tudi v novi domovini. Skrat-

ka, da smo Slovenci v jedru krščanski narod, četudi danes nalogi ne izpovedujejo krščanskega svetovnega nazora; hoteli ste izpovedati, da želimo tudi v bodoče ostati krščanski narod.

2. S to kapelo ste hoteli postaviti spomenik vsem tistim, ki so v teku stoletij slovensko ljudstvo vzgajali in mu kazali pot v luči evangelija. V preteklem stoletju v dobi narodnega prebujenja sta zlasti dva moža visoko dvignila baklo evangelija: ta sta bila b. služabnik *Slomšek iz Baragv*.

a) *Slomšek* je po vzgledu sv.

bratov Cirila in Metoda vzgajal naše ljudstvo. Njegovo geslo je bilo: Sv. vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličavne narodne omike. Kot naslednik b. sl. *Slomška* sem posebno vesel, da ste te besede vklesali ob podobo *Slomška* v tej kapeli. Naj bi bilo vodilno geslo tudi bodočim slovenskim rodovom v novi domovini. Vem, da vam slovenski materin jezik v novi domovini ne pomeni več to kar v stari domovini, je pa še vedno *ključ do slovenske* narodne omike, če namreč hočete kot slovenski narod obstajati tudi v novi domovini in sodelovati

Slovenska kapela Marije Pomagaj v glavnem mestu Združenih držav

v poslanstvu, ki ga je božja previdnost namenila slovenskemu narodu.

b) Drugi duhovni velikan našega naroda v preteklem stoletju je *Friderik Baraga*, ki je izvršil pionirsko misijonsko delo med ameriški Indijanci. Opozoril je Slovence na misijonsko *dolžnost*, ki jo imamo kot krščanski narod. Luč evangelija, ki smo jo prejeli ob *zibelki* slovenstva, smo dolžni razširjati in posredovati tistim, ki jim še ni zasvetila.

IV. Kapela Marije pomagaj

Končno je ta kapela posvečena Mariji Pomagaj. Tudi to ima globok pomen.

1. Verno slovensko ljudstvo je v vsej svoji 1200-letni krščanski zgodovini gojilo globoko ljubezen in pobožnost do Marije. Zgradilo je njej v čast številna svetišča, med njimi tudi pomembna božjepotna svetišča. Med temi je Marija Pomagaj na Brezjah v preteklem stoletju postala *pravo slovensko narodno svetišče*. Kakor je slovenska domovina naša zemeljska mati, tako je Marija Pomagaj postala naša duhovna mati, ki z materinsko ljubeznijo povezuje verne Slovence, doma in po svetu in jih združuje v eno veliko družino bratov in sestra — po krvi in po veri. Upravičeno jo imenujemo — *Kraljico Slovencev*.

2. Slovenska kapela v Washingtonu je dokaz in priča, da v ver-

nih Slovencih v novi domovini še gori ista ljubezen, vdanost in zaupanje do naše nebeške matere. „Še gori ljubezen, ljubljena Gospa!...“ Ta kapela je izraz volje in želje vernih Slovencev v novi domovini, da hočete tudi vnaprej ostati zvesti Mariji in z njeno pomočjo njenemu Sinu Jezusu Kristusu, našemu Odrešeniku.

Konec

Danes se v stari domovini pri Mariji Bistrici na Hrvatskem zaključuje XIII. mednarodni marijanski kongres. Njegovo geslo je: Marija začetek boljšega sveta. Slovenski rojaki, zbrani v Washingtonu iz stare in nove domovine, se danes v duhu združujete z vernimi množicami Slovencev in Hrvatov pri Mariji Bistrici. Tudi mi gledamo v Mariji, ki je dala svetu Odrešenika, začetek boljšega sveta. Zato se ji danes slovesno izročamo v varstvo. Izročamo ji sebe, svoje družine, svojo domovino, staro in novo in jo *zaupno prosimo*: Marija, pomagaj nam, da ostanemo trdni v veri, da ostanemo zvesti Bogu, da izpolnimo poslanstvo, ki ga je božja Previdnost poverila slovenskemu narodu. Po besedah Ivana Cankarja, ki so zapisane na stropu te kapele, bomo gojili trdno zaupanje, da „se bodo milostne oči naše matere z Brezij vedno ozirale na nas in bomo potolaženi,“ to je, bomo pri njej našli vedno pomoč in tolažbo.

Amen.

Kardinal König o obnovi Cerkve

Ob peti obletnici sklepa 2. vaticanskega zbora, je v dnevniku Die Presse dunaiski kard. König med drugim zapisal:

„Koncil nas je vse presenetil. Kajti koncil se je ločil od drugih koncilov po tem, da ni imel namena obsojati kake verske zmote. Bili smo pač optimisti in si domišljali, da teh sploh ni več.

Danes smo pa sredi vrenja, ki vzbuja ne le nemir, ampak tudi negotovost in zbežanost. Mnogi nad tem obupujejo. Ali je vse to nastalo zaradi 2. vaticanskega koncila? Na to moremo jasno in odločno reči: ne. Koncil ni kriv, kajti koncil je bil potreben; njegovi sklepi so bili dobri, čeprav še niso popolni.

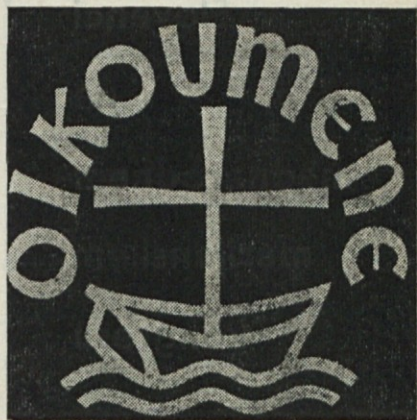
Ni bilo slabo to, kar je prinesel koncil, pač pa je bilo slabo to, da je prišlo po njem do takih pretiravanj in enostranosti.

Po izvrševanju pravih in potrebnih reform so se ljudje vse preveč oddaljevali od središča. To središče pa je osebna vera, ki je

tako edinstveno potrebna, da je ni mogoče z ničemer nadomestiti.

In tega bega pred tem, kar je edino potrebno, gotovo ni kriv koncil. Papeža, ki se zaveda odgovornosti za vesoljno Cerkev, take odločitve hudo prizadenejo, bolj kakor nas vse. Zaradi svojega temperamenta glede tega vedno glasneje izreka svojo skrb in tožbo. Pa je tudi on mož koncila. Njegova veličina je v tem, da utira pot novemu in da se ustavlja tistim, ki grozijo v slepi govečnosti uničiti tisto, kar je že doseženo.

Pavel VI. je zato velik mož in velik papež. V svojih rotečih govorih, ki se neprestano ukvarjajo z nevarnostjo razkroja v Cerkvi, mu ne gre za obnovo starega. Tudi mu ne gre v prvi vrsti za avtoriteto in izročilo, ampak mu gre za napredek v Cerkvi po tisti poti, ki jo je utrl koncil, to je pot razvoja in preнове.

**Slovinci
na
mednarodnem
marijanskem
kongresu**

Za nami sta svetovna kongresa na čast Materi božji: VI. mariološki (znanstveni) in XIII. marijanski (ljudski).

MARIOLOŠKI KONGRES

Bil je v Zagrebu, v veliki dvorani malega semenišča. Udeležilo se ga je kakih 700 ljudi, med njimi nad 100 znanstvenikov-teologov. Na njem so v šestih sekcijah: slovenski, angleški, francoski, italijanski, nemški in španski razpravljali o češčenju Matere božje od 6. do 11. stoletja.

Kongres je v imenu slovenskih škofov pozdravil

ŠKOF DR. DRŽEČNIK

„Pozdravljam vas v imenu slovenskih škofov. Dovolite, da vam ob tej priložnosti predstavim Slovence.

Slovinci smo najmanjši slovenski narod. Republika Slovenija šteje okoli 1,7000.000 prebivalcev. Imamo svojo lastno kulturo, književnost, univerzo, Akademijo znanosti in umetnosti. Slovenci smo po veri katoličani — le na madžarski meji je okoli 25.000 evangeličanov. Slovenci imamo svojo cerkveno provinco, nadškofijo v Ljubljani ter škofijo v Mariboru in apostolsko administraturo v Kopru.

Versko življenje Slovencev ima značilno marijansko potezo.

1. Imamo številna Marijina božja pota, med njimi štiri velika, ki jih obiskujejo množice tudi iz oddalje-

nih krajev. Izredno je veliko številno cerkva, ki so posvečene Materi božji.

2. Imamo obsežno nabožno literaturo o Materi božji, ki je nastala zlasti v zvezi z majniško pobožnostjo ali šmarnicami.

3. Zadnji čas je izšla kot večja znanstveno delo „Mariologija“, delo slovenskega rojaka dr. Jakoba Ukmarija v Trstu.

4. Posebno značilno je izredno veliko število Marijinih pesmi, narodnih in umetnih, ki jih naše ljudstvo silno rado prepeva na Marijine praznike, pa tudi sicer pri vsaki božji službi.

3. Narodne Marijine pesmi — med njimi mnoge zelo stare —, so bile zadnji čas znanstveno obdelane skupno z drugimi ljudskimi cerkvenimi pesmimi z ozirom na dogmatično vsebino (dr. Smolik Marijan „Odmev verskih resnic v slovenski cerkveni pesmi“). Te pesmi pevajo skrivnosti Marijinega življenja: oznanjenje, Jezusovo rojstvo, vnebovzetje, slavijo Marijo kot pomočnico in priprošnjico pri Bogu, pa tudi kot srednico milosti („studenc gnaude“, Mati milosti...“ Smolik 180), vsebujejo torej celotno mariologijo.

Slovensko verno ljudstvo se zato veseli obeh mednarodnih kongresov, mariološkega in marijanskega. Slovenski škofje posebej pozdravljamo v imenu slovenskih vernih udeležencev mariološkega kongresa; s posebnim veseljem pozdravljamo med nami tudi brate pravoslavce in evangeličane ter izrekamo vsem dobro-

došlico in želimo kongresu božji blagoslov in obilen uspeh.“

KARDINAL-LEGAT ŠEPER

VI. mariološki kongres, ki je gotovo obogatil naše spoznanje in pomnožil našo vero, je zaključil bivši zagreški nadškof kardinal-legat Šeper. Dejal je: „Z velikim veseljem zaključujem ta kongres, na katerem so odlični predavatelji osvetlili češčenje, ki ga je bila deležna Devica Marija v času od 6. do 11. stoletja.“

MARIJANSKI KONGRES

XIII. marijanski kongres je v zagrebški katedrali začel papežev legat kardinal Franjo Šeper. Shod se je začel s slovesnim somaševanjem vseh škofov. Katedrala je bila nabito polna, po neuradnih podatkih je bilo na otvoritvi okoli pet tisoč ljudi.

Kongres so pozdravili: zagrebški nadškof Kuharič; vodja kongresa, zagrebški pomožni škof Škvare; predsednik stalnega odbora za marijanske kongrese, belgijski primas Suenens, papeški pronuncij nadškof Cagna; slovenski metropolit Pogačnik (v imenu oblolega nadškofa je povedal pozdravno besedo škof Lenič); predsednik papeške marijanske akademije p. Balić in kardinal Šeper.

POZDRAV LJULJ. NADŠKOFA

V prvi svetovni vojni so topovi do tal porušili slavno Marijino svetišče

Kardinal Šeper

na Sveti gori pri Gorici. Po vojni so pa postavili Materi božji tam še lepše svetišče in mu na pročelje napisali pomembne besede: „Ego autem in monte steti sicut prius.“

Podobno moremo reči tudi o tem 13. marijanskem kongresu. Po bridkosti in razvalinah druge svetovne vojne si je Marija izvoila za sedež tega kongresa našo domovino in more reči tudi sedaj: „Ego autem steti in monte sicut prius“. V naši domovini naj se globlje spoznava veličina božje Matere in vneto širi njena slava!

Kakor si je Marija v Lurdu in Fatimi izvolila uboge, da se jim je razodela in jim povedala svoja naročila, tako se obhaja ta marijanski kongres v deželi, kjer živi Cerkev ubogih.

Dragi gostje, te dni vidite in okušate našo skromnost. Upam, da ste jo tudi vzljubili. Biti Cerkev ubogih

je milost. Taka Cerkev more bolj verodostojno pričati za Kristusov evangelij. O, da bi nam Bog dal moči, da bi bili s svojo skromnostjo zares prepričevalne priče Gospodovega evangelija!

Kongres, ki se po nedoumljivih sklepih božje previdnosti obhaja v naši domovini, nam nalaga tudi obveznosti. Po programatičnem geslu kongresa se moramo z Marijo prizadevati za boljši svet, za svet, ki bo zgrajen na temeljih bratstva vseh ljudi, za svet, ki ga gradijo vsi ljudje dobre volje, za svet, ki ga mi pomagamo graditi na temelju evangeljskih naukov in krščanskega človekoljubja. Marija nam v pičlih besedah, ki so ostale zapisane v evangeliju, pa tudi s svojim življenjem naroča, hoditi za Kristusom in tako graditi božje kraljestvo in s tem graditi tudi boljši svet. Marija nam naroča isto, kar je naročil koncil: da moramo biti kristjani v svetu to, kar je duša v našem telesu. Naš čas ne potrebuje učenih reformatorjev in nehumanih revolucionarjev, temveč svetnikov, ki po Marijinem zgledu hodijo za Kristusom ter nosijo tudi njegov križ. To spoznanje naj nam prinese tudi naš kongres!

Naj ta kongres prispeva predvsem k temu, da bo nastopila Marijina doba cerkvene zgodovine! Po tej dobi hrepenimo tako, kakor je Janez Evangelist v razodetju hrepenel po prihodu božjega kraljestva.

V tej vroči želji, da pride božje kraljestvo po Mariji, pozdravljam 13. svetovni marijanski kongres.

POTEK IN SKLEP KONGRESA

Med govorniki kongresa so bili: v četrtek, 12. avgusta, kardinal Suenens, v petek, 13. avgusta, kardinal John Carberry, v soboto, dne 14. avgusta, prelat Peter Kanizij van Lierde iz Vatikana in kardinal John Wright, prefekt papeške kongregacije za kler, ki je govoril o temi: Kristjan se zateka k Mariji.

Na praznik Marijinega vnebovzvetja pa je papežev legat Šeper ob spremstvu kardinalov Suenensa, Wrighta, Oddija in Carberrya, 40 škofov, 250 duhovnikov, 500 redovnic in stotisočglave množice zaključil XIII. mednarodni marijanski kongres.

Pred zaključno sv. mašo je spregovoril še zagrebški nadškof Kuharić. Pri maši pa je po berilu v slovenskem jeziku namesto metropolita dr. Pogačnika spregovoril

ŠKOF LENIČ

Morda nikdar v naši zgodovini nismo tako lepo in složno stopili Petri in Janezi, Andreji in Jakobi v naš novi duhovni Jeruzalem — Marijo Bistrico — da tukaj vztrajamo v molitvi z Marijo, Jezusovo in našo Materjo, pa z Jezusovimi brati, kar smo mi vsi.

Zgodovina nas je kot sosede in brate po veri in krvi postavila na to našo lepo zemljo, o kateri poje naš pesnik: „Sveta si, zemlja slovenska, in blagor mu, komur plodiš...“ Z

nami se je na naši zemlji naselila tudi naša Mati Marija. Nad 300 cerkva so ji naši slovenski predniki posvetili na naših gričih. Kakor ču varica naroda je stala na severu in jugu, vzhodu in zahodu: Gospa Sveta, Sveta gora, Ptujaska gora, Svete gore, v srcu pa naše Brezje...

Pod Marijin plašč so se zatekali naši predniki ob najhujših dneh: pred Turki in vojskami. Pesnik Stritar je v spomin na to zapel: „V oltarju, Mati, tam stojiš, v naročju Jezusa držiš. Usliši nas uboge in reši nas nadloge!“ V najhujših časih so vztrajali v molitvi z Marijo, Jezusovo Materjo.

Marija je naša skupna Mati, dragi bratje Hrvati. Značilno je, da so ob naših mejah mnoga Marijina svetišča, ki so stoletja nazaj enako sprejemala Slovence kot Hrvate, ob vsej meji: Ptujaska gora, Svete gore ob Sotli, žeželj in Tri fare v Beli krajini, Sveta gora nad Čabrom, posebno pa še Trsat... Naši predniki so se čutili eno pod Marijinim plaščem. Tako se moramo čutiti eno tudi danes. Ista usoda nas veže, enaka zgodovina, ista vera, posebno pa ista Mati.

V berilu smo gledali prvo Cerkev v Jeruzalemu. Kristus jim je bil odvzet izpred oči. Pred njimi je bilo temno. Nabirali so si božjo moč, vztrajali v molitvi z Marijo. Iz te energije je vzkliklo novo življenje, osvojili so svet za Kristusa...

Dragi bratje in sestre! Danes se med nami ponavlja prizor iz Jeruzalema. Odvzet je Kristus mnogim izmed nas. O mrtvem Bogu govo-

rimo. Temno je pred nami. Rešitev je samo ena: vztrajati moramo še naprej, kakor apostoli, kakor naši predniki, kakor so to delali Slovenci in Hrvati v skupni zgodovini: vztrajati moramo z Marijo v molitvi. Nabirajmo si tudi mi to sveto energijo, ki bo ustvarila z močno eksplozijo nov in božji svet. Ta svet naj bo nov in božji najprej v nas samih, da bo v nas vedno manj sebičnosti in vedno več požrtvovalne ljubezni.

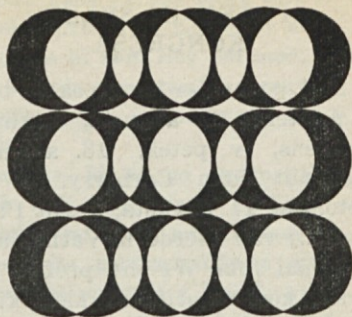
ZADNJE BESEDE PAPEŽEVEGA LEGATA

Po evangeliju je spregovoril kardinal Šeper. Med drugim je dejal:

Včasih so ljudje papeževo besedo spoštovali, danes pa ni več tako. Velikokrat se navajajo besede iz Sv. pisma: „V obraz sem se mu zo perstavil.“ Vsakdo misli, da ima pravico ugovarjati, da sme o vsem soditi... Ljubimo križ! Tudi med duhovniki in redovnicami najdemo odpadnike, je med drugim povedal kardinal.

V govoru, ki so ga verniki večkrat prekinili s ploskanjem, je poudaril, da je treba Bogu verjeti da je treba v Boga verovati. Vprašal se je, kaj je vera:

Vera je odgovor človeka Bogu. Bog se javlja, človek odgovarja. Marija nam je lep zgled, kako človek na tako javljanje Bogu odgovarja. Ne verjamem v magično moč kongresov, zunanjih velikih verskih proslav, ampak v neizmerno moč božje milosti in v Marijino ljubezen, je poudaril kardinal.

Omenil je tudi, kako ga je papež prosil, naj vsi molimo zanj, da bo po njegovi besedi govoril Bog. Vprašal je množico, ali bo zvesta papežu. V odgovor mu je množica burno zaploskala. Končal je z željo, da bi se čas ustavil, da bi čim dlje užival ob pogledu na to množico.

Prošnjo pri maši ja začel Hrvat, za njim je spregovoril Slovenec, nato Madžar, Slovak, Francoz, Nemec, Italijan, Anglež in končal zopet Hrvat.

Po maši pa se je oglasil iz Castel Gandolfa sv. oče Pavel VI. Pozdravil je romarje in vsem podelil blagoslov.

Svetovna kongresa na čast Materi božji, največji verski manifestaciji v zadnjih 30 letih v Jugoslaviji, sta tudi med Slovenci utrdila vero in ljubezen do Matere božje in opozorila svet, da Cerkev tam noče umreti, ampak rasti in cveteti iz mučeništva v vedno novo življenje.

A. S.

Koncil o birmi

Birma je eden od sedmerih zakramentov.

2. vatikanski cerkveni zbor pravi o birmi tole: „Verniki, s krstom včlenjeni v Cerkev, so z neizbrisnim znamenjem določeni za bogoslužje krščanske vere in so prerajeni v božje otroke, dolžni pred ljudmi izpovedovati vero, ki so jo po Cerkvi prejeli od Boga. Zakrament birme jih popolneje zveže s Cerkvijo, jih obogati s posebno močjo Svetega Duha in jim tako nalaga strožjo dolžnost, da kot resnične Kristusove priče hkrati z besedo in dejanjem razširjajo in branijo vero“ (C 11, 1). Tako je razvidno, da pomeni birma dopolnitev krsta, kar zadeva duhovne-nadnaravne darove in tudi kar zadeva dolžnosti, ki iz njih izhajajo.

Birno bi smeli imenovati zakrament krščanske zrelosti, saj nas milosti, ki jih pri birmi prejmemo, še tesneje kakor krst povežejo s Kristusom in vključijo v poslanstvo Cerkve. Zakrament birme daje v resnici delež pri binokostnem delovanju Svetega Duha v Cerkvi, katerega učinek so preroški in drugi karizmatični darovi v njej. Zato je birmanec poklican, da dela za razširjanje Kristusovega kraljestva, da v vsak-

danjem življenju priča za Kristusa in da je tudi v težkih in zahtevnih razmerah pripravljen hoditi za Kristusom in izvrševati poslanstvo, ki mu je kot kristjane naloženo. Ker pa milost gradi na naravi, mora biti birmanec sposoben z milostjo, ki mu jo daje birma, sodelovati. Kolikor je to kdaj teže, toliko primerneje je, da birmo prejme v zrelejši dobi.

Birma vtisne kakor krst in mašniško posvečenje neizbrisno znamenje.

K zakramentalnemu znamenju birme spada polaganje roke na birmanca in maziljenje s krizmo. Redno delijo birmo škofje.

O birmi govori precej jasno sv. pismo. Tako je rečeno v Apostolskih delih: „Ko so slišali apostoli v Jeruzalemu, da je Samarija sprejela božjo besedo, so poslali k njim Petra in Janeza. Ta dva sta šla in zanje molila, da bi prejeli Svetega Duha; zakaj na nobenega izmed njih ni bil še prišel, le krščeni so bili v imenu Gospoda Jezusa. Tedaj sta polagala nanje roke in prejemale so Svetega Duha“ (8, 14-17). V isti knjigi sv. pisma NZ beremo tudi o apostolu Pavlu: „Ko pa je Pavel položil nanje roke, je prišel nanje Sveti Duh in so govorili jezike ter prerokovali“ (19, 6).

Beseda birma pomeni potrditev. Zato nas že ime zakramenta samo opominja, da smo potrjeni v veri in istočasno potrjeni za Kristusove apostole ali Kristusove priče.

FILM:

LOVE STORY

Zgodba o ljubezni

„Kaj bi mogli povedati o 25-letnem dekletu, ki je umrlo? Da je bilo čedno in prikupno. Da je imelo rado Mozarta in Bacha. In Beatalese. Pa mene.“

Tako se pogovarja sam s seboj v začetku tega severnoameriškega filma moški protagonist, mladi Oliver Barrett, in tako razkriva gledavcem v kinematografu žalostni konec svoje ljubezenske zgodbe.

Oliver podoživlja vso zgodbo znova in filmska kamera obnavlja pred nami idilo dveh mladih ljudi.

Jenny in Oliver se spoznata na univerzi. Po začetnem medseboj-

nem norčevanju in izzivanju vzplamti med njima močna in trajna ljubezen. Igrata se v snegu, shajata se in se odločita poročiti. Pri tem pa naletita na velike težave.

Mladi Oliver Barrett pripada družbeno visoki družini, junakinja Jeniffer Cavilleri pa je hčerka ubožnejšega italijanskega vseljenca, slašičarja Phila. Fantovi starši, ki dajo veliko važnost na svoje pokolenje in prestiž in so zato hladni, ozkosrčni in računarski, se upirajo sinovi poroki z Jenny. Ker jih Oliver ne posluša, mu odtegnejo vso gmotno pomoč.

Phil, Jennyn oče, je drugačen. Poln je strpnosti, razumevanja in dobrote. Čeprav je sam veren in ves iznenaden, ko mu pove hčerka, da se bosta poročila in sicer samo civilno, ker nimata izrazite vere, pristane tudi na to. Matere Jenny nima več, ji je umrla.

Mlada zaljubljenca imata precejšnje težave, ki pa se jim postavita po robu in jih premagujeta, ker se imata res rada. Nekega dne, ko skuša Jenny spraviti Olivera z njegovim očetom, se hudo skregata in ona zapusti dom, vendar se pod večer spet vrne in se pobotata. Oliver doseže beko, konča študij prava, se poveže in uveljavi s slovitimi advokati in se gospodarsko opomore.

Kupita luksuzno stanovanje in rada bi imela otroka. Ona gre k zdravniku, ta pa odkrije, da je

Jenny neozdravljivo bolna, da so ji dnevi šteti in da bo usoda kmalu raztrgala njune sanje. Skušata se spoprijeti s tem krutim spoznanjem, vendar bolezen gre nezadržno naprej in Jenny se mora internirati v bolnico. Za božič je Oliver spet pri njej, jo objema in ljubkuje, ona pa umre v njegovih rokah.

Ko odhaja Oliver iz bolnice, se sreča s svojim očetom, ki mu ponudi pomoč in spravo. Oliver pa se od njega oddalji in se popolnoma sam napoti v kraje, po katerih sta navadno skupaj hodila.

Love story je za vso filmsko produkcijo skoraj nerazumljivo presenečenje zaradi nenavadno prodornega uspeha povsod po svetu. Stroški filma so bili kriti že po prvih 3 dneh predvajanja, ko so gledavci pustili v 135 kinodvoranah 2 milijona in pol dolarjev. Po

2 tednih je bilo v istih dvoranah 9 milijonov dolarjev dobička. V Parizu je v prvih 2 dneh v 9 dvoranah dosegel film 83.470 dolarjev. Podobno je bilo v Londonu in Tokiu. V Buenos Airesu ga je od srede junija do srede avgusta v dveh dvoranah gledalo nad 350.000 ljudi.

Kje je ključ za ta izredni uspeh? Težko je reči. Love story je zgodba o ljubezni, preprosta in navadna zgodba o ljubezni, brez pomembnih psiholoških, družbenih ali političnih primesi. Preprosto hoče povedati, kaj se je zgodilo dekletu in fantu, ki sta se imela zelo rada. In v tem okviru doseže svoj namen in najbrž na lepši in prepričljivejši način kot druge podobne ljubezenske zgodbe. Jenny in Oliver (Ali Mac Graw in Ryan O'Neal) jemljeta svoje osebe zares in to dasta čutiti. Ne da bi bila brezhibna igravca, sta zadela s

Ali Mac Graw
in Ryan O'Neal
kot Jenny
in Oliver

svojo telesno pojavo in čustvenim in človeškim tonom in prikazala ljubezen, ki ju družijo, na prepričljiv in otipljiv način.

In kot je bila silna in nežna ljubezen med njima v življenju, je po Jennyni smrti silna tudi bolečina, ki prevzame Olivera, ko samotni sedi na praznem stopnišču igrišča in zre zasneženo pokrajino, ki sta jo tolikokrat uživala oba skupaj.

Gotovo je, da je že knjiga Ericha Segala, ki je po njej naredil filmski libreto avtor sam, posrečeno povezala ljubezen s smrtjo, seveda z nadvlado ljubezni. Knjiga sama je dosegla velik uspeh: v ZDA je bilo pokupljenih 5 milijonov primerkov, prevedena je v 20 jezikov, v Argentini je doživela 16 izdaj in je največji knjižni uspeh zadnjih tednov v Buenos Airesu.

Filmski direktor Arthur Hiller je delo verno posnel na filmski trak, Dick Kratina ga je večje fotografiral v barvah, Francis Lai pa mu je zložil prijetno spremno glasbo, za katero je prejel Oscarja.

Glavno zaslugo za uspeh imata seveda glavna igravca z nenavadno doživetostjo svojih junakov, ki ju podajata s pretresljivo ganljivostjo in skoraj otipljivo prepričljivostjo. Njuna ljubezen je prvo in glavno v filmu in čustveni val, ki ju objema, se izraža z izredno silo.

Vse to je nakazano že v knjigi,

je pa silno podano tudi v filmu. Ryan O'Neal (Oliver) je zavrnil neko drugo vlogo, ki mu jo je ponudila filmska družba Warner, in sprejel vlogo Olivera za 25 tisoč dolarjev, t. j. le za eno petino honorarja ki bi ga sprejel tam. Filmski direktor je spoštoval kronološki red scen, da ne bi razbil pripovedne enote in pretrgal čustvenelega crescenda protagonistov. Sceno Jennyne smrti so filmali na koncu. Ko so jo filmali sedmič, je direktor Hiller prenehal, ker ne on in ne ekipa niso čustveno več prenesli.

Izbira glavnih igravcev je bila važna. Ali Mac Graw je nov, izvirin in različen lik junakinje. Ima črne oči in črne lase. Škotska kri-la, pletene nogavice in šali jo karakterizirajo. Nasmehne se tako, da viha nos z neko prešerno in objestno navihanostjo, je gibka in prikupna, čeprav ne izredno lepa. Oliver Barret je poln življenjske moči, mladostno silovit in neugnan, obenem pa poln nežnosti in miline do Jenny. Uganja šport, zavrača dedne naslove in očetov denar in njegov pogled je poln komunikativnosti.

Oliverovega očeta igra sloviti igravec Ray Milland, ki pa nima zadosti priložnosti, da bi pokazal svoj talent in šolo. John Marley je ustrezen Phil, Jennyn oče. Tudi visokošolsko okolje je dobro predstavljeno.

In končna sodba? Jenny in Oliver sta precej tipična predstavnici

ka mlade generacije. Njuno govorenje je prosto in večkrat agresivno, njuno ravnanje iskreno in naravno. Njuno gledanje na spol je naturalistično, na vero in druge tradicionalne vrednote pa rahlo odklonilno. Že pred poroko imata spolno razmerje. Z versko problematiko se ne ukvarjata, vero pojmujeta površinsko in konvencionalno. Zato jemljemo film, ki je prepovedan za mladino do 14. leta, nekoliko s pridržki.

Da se Jenny in Oliver ne poročita cerkveno, je zaradi njunega pomanjkljivega verskega prepričanja nekaj naravnega. Oliver je sicer res protestant po krstu in Jenny je krščena v katoliški veri, vendar njuna vera ni živa, ne vpliva na njune odločitve, ne usmerja njunega življenja. Ostajata le v naravnem redu. Cerkvena poroka bi bila zanju le socialni konvencionalizem, kar pa v imenu iskrenosti odklanjata. Predzakonsko spolno razmerje je pa seveda tudi za neverne nedovoljeno.

Direktor je vodil film taktno, tenkočutno in psihološko pogojeno. Starejšo generacijo pa je vendar očrtal togo, z nerazumevanjem in nenaklonjenostjo.

Love story je res zgodba o ljubezni. Bolj da občutiti ljubezen kot pa smrt. Zapušča vtis, da smo gledali ljubezensko zgodbo, ne pa kako nevzdržno tragedijo. Prepričana nas, da je ljubezen močnejša od smrti.

J. Š.

Papeške avdience v novi dvorani

Papež Pij XI. je sprejemal romarje v dvorani konzistorija. Njegov naslednik Pij XII. pa v dvorani blagoslovov in po potrebi v kraljevi in knežji dvorani. Pod Janezom XXIII. je število obiskovalcev tako naraslo, da jih je začel sprejemati kar v baziliki sv. Petra. To dela sedaj tudi Pavel VI. Leta 1964 je Pavel VI. sklenil, naj zgradijo med Nemškimi hospicem, hospicem sv. Marte in palačo sv. Oficija blizu bazilike sv. Petra prostorno dvorano za avdience.

Dvorana ima 6726 sedežev, brez njih pa je v njej prostora za 12.000 stojšč. Zvočnost dvorane je odlična. Vsi romarji morejo s kateregakoli konca videti in slišati papeža, za katerega je spredaj pripravljen primeren oder. Pri avdiencah v baziliki sv. Petra je bila največja težava v tem, da so papeža videli le bližnji. Poleg velikega prostora je pod isto streho tudi dvoje manjših dvoran, med katerimi bo ena na voljo raznim cerkvenim kongresom (350 sedežev). V tej dvorani bo jeseni tudi škofovska sinoda, ki se bo začela 30. septembra. V veliki dvorani je ob strani primeren prostor za zastopnike tiska, radia in televizije.

Problemi holandskega katekizma

Nekatere točke iz dogmatične teologije

Kot je bilo že ponovno omenjeno, je pisanje holandskega Novega katekizma zanimivo in prijetno za branje in je mnoge po svojem novem načinu podajanja verskega nauka veselo presenetilo in osvojilo. O tem pričajo številne izdaje in razni, čeprav od pristojne cerkvene oblasti neodobreni prevodi. Videli pa smo tudi v dosedanjih razmišljanjih, da je med prijetnim pisanjem Novega katekizma posejanih mnogo netočnosti, včasih bi upravičeno rekli, da pravih zmot, ki jih je cerkvena oblast po svojih teologih ugotovila in je komisijo kardinalov nanje opozorila, zahtevajoč odgovarjajoče popravke, ki jih pa avtorji Katekizma dozdej še niso izpolnili.

V naslednjem sestavku bomo obravnavali nekatere točke iz dogmatične teologije, kjer je razlaganje Novega katekizma nejasno in negotovo in ne soglaša s tradicionalnim cerkvenim naukom. Te točke se nanašajo na skrivnost presvete Trojice, na naše spoznavanje Boga in na Jezusa Kristusa, na zakramenta krsta in pokore in na posmrtno življenje.

Naše spoznanje skrivnosti presvete Trojice

Novi katekizem piše o presveti Trojici šele ob koncu, čeprav je ta verska resnica temelj krščanske vere. Razpravlja o tej skrivnosti v poglavju o živem Bogu, vendar z velikimi pridržki, ki so dejansko neutemeljeni in pretira-

ni. Res je, da je razlaganje skrivnosti težavno, še posebno te, ki je skrivnost vseh skrivnosti. Vendar ni mogoče pritrđiti Novemu katekizmu, ki osporava upravičenost tradicionalnih formul in veroizpovedi, s katerimi Cerkev od najstarejših časov izpoveduje svojo vero v enega Boga v treh božjih osebah. Verski pouk otrok naj se po Novem katekizmu osredotoči na osebi Jezusa Kristusa, ki nam govori o Očetu in ga ljubi. O binokostih naj se govori o Svetem Duhu, ki ga pošilja Jezus in Oče in šele po več letih kateheze naj se omeni izraz „trojica“, češ da sveto pismo samo nikoli ne uporablja besede „tri“, ko piše o tej skrivnosti. Značilno je, da se v kazalu Katekizma izraz Trojica ne nahaja, ne v izvorniku ne v prevodih.

Kardinalska komisija z ozirom na to učenje Novega katekizma izjavlja: „Mora se govoriti na jasnejši način o presveti Trojici, katero kristjani gledajo z očmi vere in jo ljubijo z otroško ljubeznijo, ne le v kolikor se razodeva v dogodkih našega odrešenja, ampak tudi kakor je večno sama v sebi v svojem skrivnostnem življenju, čigar posest pričakujemo.“

Naše spoznanje Boga in Jezusa Kristusa

Novi katekizem omenja velike težave, ki jih imamo pri spoznavanju Boga in njegove podobe. Uči, da Boga spoznavamo edinole

po Jezusu Kristusu; „Le po Jezusu Kristusu vemo, kdo je Bog. Njegov pojav je edina resnična razlaga božjega razodetja.“

Tudi tu je potrebna večja umerjenost v izražanju. Resnica je, da spoznavanje Boga in njegove podobe ni lahko in da nam je Jezus prinesel višek božjega razodetja, vendar s tem ni rečeno, da bi razodetje stare zaveze ne bilo dalo ljudem pred Kristusom gotovo podobo Boga, nepopolno sicer, vendar resnično. Sveti Pavel priča o tem v uvodu lista Hebrejcem: „Mnogokrat in na mnoge načine je Bog govoril očetom po prerokih, slednjič, te dni nam je govoril po Sinu“ (1, 1-2). Tudi nas uči tako stara kot nova zaveza, da je človeku možno spoznati Boga iz ustvarjenega sveta. Sveti Pavel piše o tem: „To, kar je v Bogu nevidno, se od stvarjenja sveta po delih spoznano vidi, njegova večna moč in božanstvo“ (Rim 1, 20). Isto poudarja Knjiga Modrosti v stari zavezi, zatrjujoč s sv. Pavlom, da so ljudje neopravičljivi, ako po razumnem sklepanju iz ustvarjenega sveta ne pridejo do spoznanja Stvarnika. Res je, da je to naravno spoznanje Boga nepopolno, a zgrešeno in goljufivo ni.

Jezusova zavest

Ko Novi katekizem zanimivo opiše pot dvanajstletnega Jezusa v tempelj, pravi, da je ves prevzet od veličastva Očetove hiše šele tedaj spoznal smisel in poslanstvo

svojega življenja, kar ga je tako prevzelo, da je pozabil na svoje starše in ostal tri dni v templju. Zgodilo se mu je to — pravi Katekizem —, kar se zgodi mladeniču, ki nenadoma začuti v sebi božji klic...

Vse to se lepo bere, a ni v skladu z razodetim naukom. Jezus se je zavedal svojega mesijanskega poslanstva od prvih trenutkov svojega življenja. O tem takole priča sv. Pavel, ko v pismu Hebrejcem govori o Jezusovem velikodušnem darovanju, kako se kot človek že ob svojem prihodu na svet popolnoma podvrže Očetovi volji. Naslednje so Jezusove besede: „Daritve in žrtve nisi hotel, a telo si mi pripravil... Tedaj sem rekel: 'Glej, prihajam, da izvršim, o Bog, tvojo voljo'“ (Hebr. 5-7).

Enak popravek je potreben v molitvi, kjer je govor o stanovitni in samotni molitvi Jezusovi, s pristankom, da se je po taki molitvi spet zavedel svojega poslanstva, ki je obstojalo v oznanjevanju evangelija. Kot že rečeno, se je Jezus svojega poslanstva vedno zavedal, v molitvi pa je kot človek to svojo vedno pričujočo zavest poživljal in krepil.

Zakrament svetega krsta

Novi katekizem omenja glede učinkov svetega krsta predvsem odpuščanje grehov in neizbrisno znamenje kristjana, zaradi katerega se krst, enkrat veljavno podeljen ne sme ponoviti.

Kardinalska komisija želi, naj se bolj jasno poudari tudi nadnaravno prerodenje, ki je pač nepri-merno večji učinek svetega krsta kot le odpuščanje grehov. Sam Gospod Jezus govori o krstu kot novem rojstvu iz vode in Svetega Duha (Jan 3, 5). Sveti Pavel pravtako imenuje krst „kopel pre-rojenja in prenovljenja po Svetem Duhu“ (Tit 3, 5).

V posebnem odstavku govori Novi katekizem o nekrščenih otrocih in njihovi večni usodi. Njegovo razmišljanje vodi k zaključku, da tudi oni dosežejo večno zveličanje v nebesih, čeprav ne vemo, po kateri poti. Z vso gotovostjo postavljamo trditev, da se nihče ne pogubi razen zaradi osebnih grehov. Torej so tudi nekrščeni otroci „v vsakem primeru v Kristusu“.

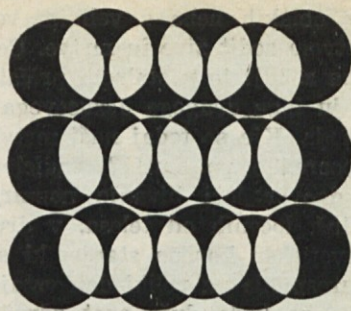
Cerkev glede tega ni tako gotova. Težko ji je preiti slovesno Jezusovo izjavo v njegovem razgovoru z Nikodemom: „Resnično, resnično, povem ti, ako se kdo ne rodi iz vode in Duha, ne more iti v nebeško kraljestvo“ (Jan 3, 5). O možnosti zveličanja vseh, ki umrjejo le z izvirnim grehom na duši, teologi mnogo razmišljajo in pišejo. Cerkev teh teoloških prizadevanj ne osporava in se tudi sama zaveda, da je poleg načela o potrebi krsta za zveličanje treba jemati v poštev tudi druge resnice, kot jih teologi v opravičenje svojih hinotez navajajo: božja ljubezen se razteza na vse ljudi. Bog hoče, da se vsi ljudje zveliča-

jo. Kristus je umrl za vse. Vse to je resnično. Ali, dokler Bog v tem ohranja svojo skrivnost in jasna izjava Jezusova o potrebi krsta ostaja v polni veljavi, ne sme na noben način prenehati skrb krščanskih staršev, da otroci pravi čas prejmejo sveti krst. Ravnati drugače, bi pomenilo v nevarnost staviti njihovo zveličanje.

Zakrament svete pokore

Govoreč o spovedi Novi katekizem priznava, da ima spovednik kot sodnik pravico staviti spovedencu neka vprašanja. Njegova služba ni v tem, da le pasivno posluša. Seveda je spovedenčeva dolžnost in iniciativa, da se obtoži svojih smrtnih grehov, a spovednik mu s svojimi primernimi vprašanji lahko pomaga, da more svojo spoved dobro opraviti. Pretrda in preozka pa je trditev Katekizma, „da je najboljši način izvajanja te duhovnikove sodne in vzgojiteljske službe v tem, da s svojimi vprašanji ne gre dalje, kot to hoče spovedenec. Njegova je odločitev.“

Ko Katekizem omenja različne spokorne in spovedne navade, ki so se prakticirale v zgodovini Cerkve, omenja tudi odpustke, ki jih skupaj z drugimi spokornimi navadami imenuje zastarele. Ta sodba vsaj glede odpustkov ni opravičena. Papež Pavel VI. je izdal leta 1967 o odpustkih posebno apostolsko konstitucijo, v kateri raz-

loži in utemelji nespremenjeni dogmatski nauk glede odpustkov in določa nove praktične reforme glede njih uporabe, ki so bolj v skladu z mišljenjem današnjega človeka. Cerkev želi, da se bogastvo Kristusovega odpuščanja v čim večji meri raztegne na vse njene ude, žive in mrtve, in z naše strani gotovo storimo dobro delo, ako si z dobrim namenom odpustke pridobimo.

Skrivnost posmrtnega življenja

V odstavku o vstajenju mrtvih se Novi katekizem vprašuje: „Kako je s tem življenjem po smrti? Sveto pismo govori na splošno o vstajenju celega človeka, s telesom in dušo. Toda, ali se to vstajenje ni že začelo? Kje so tedaj naši dragi pokojni neposredno po smrti?“ In odgovarja: „Sveto pismo se ne spušča v to vprašanje.“

Tako razlaganje posmrtnega življenja je nesprejemljivo. Sveto pismo nam jasno govori o vstajenju mrtvih, ki se bo izvršilo na sodni dan, ko pride Gospod Jezus

v oblakih neba z velikim veličanstvom sodit žive in mrtve. Cerkev na zemlji je v stalnem pričakovanju tega drugega Jezusovega prihoda. Kje so tedaj naši mrtvi neposredno po smrti? Tadicionalni odgovor loči bivanje neumrjelih duš, ločenih od telesa, v drugem svetu, in končno stanje, ki se bo uresničilo na veliki dan vstajenja, ko se bodo duše spet združile s svojimi telesi.

Novi katekizem to tradicionalno versko resnico osporava, trdeč, da sveto pismo nikoli ne govori o duši, ki bi obstojala brez telesa. Tudi moderni človek — tako pravi — tega ni zmožen umeti.

Iz tega njegovega nenavadnega razlaganja sledi, da sta telo in duša za vedno neločljiva. Pa je vendar skupno vsem verstvom na zemlji, da verjamejo v bivanje duš po smrti. Človeška duša ni zgolj duh, kakor so Bog in angeli, ampak je v telesu kot življenjsko počelo, a ustvarjena tako, da lahko živi tudi izven umrljivega telesa. Ker Novi katekizem uči, da sveto pismo ne pozna duše brez telesa, ne more umeti onstranskega življenja drugače kot le v zvezi z vstajenjem in dosledno temu uči: „Življenje po smrti je že nekaj takega kot vstajenje novega telesa.“ To vstajenje se po njegovem učenju od smrti dalje postopoma uresničuje. Ako je kak svetnik uspešnejši v svojem posredovanju pri Bogu, je to po nauku Katekizma morebitno znamenje, da je v svo-

jem vstajenju bolj napredoval...

Kaj uči o vsem tem sveto pismo? O Jezusu je rečeno: „Vstal je.“ O ljudeh, ki so umrli, piše sveti Pavel: „So zaspali“ (1 Tes 4, 14); „oživeli bodo (1 Kor 15, 22). Jezus uporablja včasih besedo „duša“: „Ne bojte se tistih, ki umore telo, duše pa ne morejo umoriti; bojte se marveč tistega, ki more telo in dušo pogubiti v pekel“ (Mt 20, 20). S to izjavo Gospod Jezus zatrdi, da se duša sama ob smrti telesa lahko reši. Poznamo Jezusovo obljubo desnemu razbojniku: „Danes boš z menoj v raj“ (Lk 23, 43). Sveti Pavel izraža željo, „da bi se ločil od telesa in prišel h Gospodu“ (2 Kor 5, 8). Torej predpostavlja ločitev duše od telesa in njeno poveličanje pred sodnim dnevom.

Pa je bilo to razodeto že v stari zavezi. Tako piše knjiga Modrosti: „Pravičnih duše pa so v božji roki in trpljenje jih ne zadene. Očem nespametnih so se zdeli mrtvi, njih odhod je veljal za nesrečo in ločitev od nas za uničenje, oni pa so v miru“ (3, 1-5).

Ti in mnogi drugi izreki svetega pisma dokazujejo, da poveličanje duš izvoljenih kakor popuščanje grešnikov ni treba odlašati do drugega Gospodovega prihoda. Cerkveno učiteljstvo, ki je varuh zaklada vere, uči, da rajni, zadostno očiščeni, še pred sodnim dnevom jasno gledajo troyedinega Boga, takega, kakršen je (C 49). Poveličanje izvoljenih pa bo do-

seglo svoj višek na sodni dan, ko bomo vsi vstali v svojih telesih in bo vse stvarstvo prenovljeno.

Tak je stalni nauk Cerkve, oprt na sveto pismo. Kako more Novi katekizem trdi, da sveto pismo o tem ne govori?

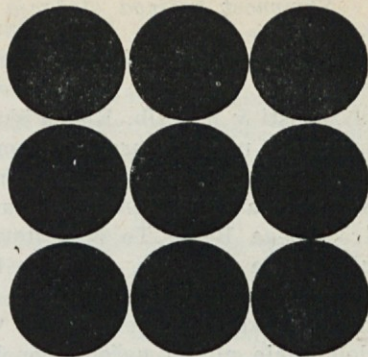
Sodba in končno očiščenje

Kot smo videli, sta po nauku Novega katekizma duša in telo neločljiva. Vstajenje — pravi — se začne že s smrtjo in se postopno uresničuje do sodnega dne.

Iz tega učenja bi sledilo, da po smrti ni dvojne sodbe: posebne, takoj po smrti, za vsakega posameznika, in vesoljne, ob vstajenju na sodni dan. In vendar je to stalni nauk svete Cerkve.

Obojno sodbo bo izrekel isti sodnik, Jezus Kristus. Posebna sodba že dokončno odloči o večni usodi vsakega posameznika, a pred vsem svetom bo slovesno razglašena na sodni dan. Jezus o tem jasno govori: „Pride ura, v kateri bodo vsi, ki so v grobeh, zaslišali glas Sina človekovega: in kateri so delali dobro, bodo vstali k življenju, kateri pa so delali hudo, bodo vstali k obsodbi“ (Jan 5. 29). Jezus torej ne pozna nobenega postopnega vstajenja. Večna usoda posameznika se odloči pri posebni sodbi; na dan vstajenja bo pa javno razglašena in se bo izvršila tudi nad vstalim telesom.

Katekizem govori tudi o očiščenju po smrti. Pove, da je treba po

smrti marsikaj očistiti, a v skladu s svojim prej navedenim stališčem zveže to končno očiščenje s smrtjo samo. „Očiščenje pride s smrtjo. Umreti pomeni tudi umreti grehu. Je to krst smrti s Kristusom, ki dopolni krst z vodo. Druga stran smrti — tako veruje Cerkev — je lahko to očiščenje, popolno in dokončno spreobrnjenje k božji luči...“

Cerkev v resnici tega ne veruje tako. Njen nauk je drugačen. Dokončno očiščenje zveličanih duš se po nauku Cerkve ne izvrši v smrti sami, ampak po smrti, v prihodnem življenju, v vicah. Ne vemo, kako dolgo traja ta čas očiščevanja za vsako dušo, vemo pa, da dušam v vicah lahko olajšamo in skrajšamo čas njihovega očiščujočega trpljenja s svojimi dobrimi deli, z molitvijo, z žrtvijo, z deli ljubezni do bližnjega, z odpustki, posebno pa z daritvijo svete maše, kjer združeni s samim Jezusom in z njegovim žrtvovanjem prosimo za njihovo zveličanje in poveličanje.

Ob koncu obširne knjige se razpiše Novi katekizem tudi o večni blaženosti v nebesih. Ko pa skuša prikazati nebeško srečo, ne omenja njenega bistvenega elementa, ki obstoja v blaženem gledanju troedinega Boga. To opustitev se utemeljuje s težavo, da si je težko predstavljati to skrivnost, ker utegne tako gledanje vzbujati vtis dolgočasja ali pa našega popolnega vtopljenja v Bogu.

Res je, da je ta skrivnost težko dostopna našim predstavam, a to še ni razlog, da bi se smela v nekem Katekizmu opustiti in zamolčati. Samo sveto pismo govori, da bo in je gledanje Boga bistvo nebeške sreče. Tako priča sveti Janez: „Zdaj smo otroci božji in se še ni pokazalo, kaj bomo. Vemo, da bomo njemu podobni, ker ga bomo gledali, kakršen je“ (1 Jan 3, 2). Ni se treba bati, da bi nam to gledanje Boga moglo kdaj povzročiti dolgočasje, saj je Bog neskončni in neizčrpni vir vse rešnice, dobrote in lepote. Tudi ni utemeljena bojazen, da bi se v nebesih popolnoma vtopili v Boga in tako izgubili lastno osebnost. Bog ni neka stvar, ampak je osebno bitje, v neskončnem bogastvu svojega življenja v treh osebah. Osebe pa se med seboj posedujejo po medsebojnem spoznavanju in medsebojni ljubezni. In prav v tem obstoja nebeška blaženost: v vedno novem gledanju in spoznavanju Boga, ki prekaša vse človeške

zmožnosti in v ljubezni in sreči, ki iz tega neposrednega gledanja Boga izvirata. Sledeč besedam svetega pisma sveta Cerkev uči, da se izvoljenci ne vtopijo v božjem bistvu, ampak ohranijo neokrnjeno svojo poveljčano osebnost, da pa se Bog v svoji neskončni ljubezni na skrivnost, nedoumljiv način daje neposredno gledati, „iz obličja v obličje“.

Je to nedoumljiva skrivnost božje milosti in ljubezni, božji odgovor na hrepenenje človeškega srca, ki ne najde miru in sreče razen v Bogu, za katerega je bilo ustvarjeno.

Vse to na svoj nedosegljiv način takole opiše sv. Avguštin: „Kako velika bo tista sreča, kjer ne bo nobenega zla in bo tam vse dobro; kjer se v hvalnicah poseduje Boga, ki bo vse v vsem. On sam bo konec naših želja, ki ga bomo gledali brez konca, brez dolgočasja ljubili, brez utrujenosti hvalili. Tam bomo počivali in gledali, gledali in ljubili, ljubili in hvalili.“

Po vsem tem je upravičeno opozorilo kardinalske komisije, „naj Novi katekizem brez ovinkov govori o dušah pravičnih, ki se potem, ko so bile zadostno očiščene, že veselijo neposrednega gledanja Boga, medtem ko potujoča Cerkev še pričakuje veličastni Jezusov prihod in končno vstajenje.“

Alojzij Košmerlj

Delo
intelektualcev
v
zdomstvu

Zanimivo je, kako malokdaj mislimo, da je biti inteligent posebna milost. Skoraj nikoli se ne ustavimo ob dejstvu, da je na tisoče mladih ljudi, ki imajo lepe talente, pa jim je trdo življenje zadrgnilo vsa pota do širokosti spoznanja, do katerega smo prišli mi.

V bistvu so vsa ta spoznavanja samo odkrivanje zakonov, postav in premis v realnih vedah in odkrivanje lepote, kar je vse odvekomaj v Bogu. Čudno je, da se mnogi inteligenti tako zelo otepavajo te resnice, kakor da sta znanost in umetnost brez zveze z večnostjo in z notranjim življenjem. Zdi se mi, da je ta bedna prepričanost v mnogih inteligentih tudi vzrok, da ne vrše svojega poslanstva v skupnosti, kakor bi ga morali. Zaverovani v svoje lastno delo zgublajo stik s tistimi, iz katerih so izšli, in vidijo samo še lastno ugodnost. Inteligenčni poklic jim

čedalje bolj postaja samo lažji način življenja.

Ko je slovensko ljudstvo po zmagi komunizma množično odšlo v tujino, je z njim odšlo tudi mnogo laične inteligence. Prešla so leta, slovenski ljudje so si izbrali različne konce sveta za novo življenje, mladina je prišla do šol, porajala se je nova inteligenca in reči moramo, da je imamo veliko in v različnih panogah znanosti in umetnosti.

V tem času, ko se življenje slovenske skupnosti v zdomstvu marsikje nalamlja in marsikje kosteni, je morda prav, če premislimo zelo iskreno, kaj naj bi bilo oziroma kaj bi moralo biti delo intelektualcev v zdomstvu.

Prvo in zelo važno pri mladi naši inteligenci je: vzdrževati spoštovanje do slovenske besede. Težko je razumeti, kako da mlad, izobražen človek z univerzo ne zna

več govoriti v materinem jeziku. Nekoč mi je neki zdravnik sam priznal: „Kot otrok sem še znal slovensko, zdaj, ko bi mi znanje slovenskega jezika tako prav prišlo, se ne morem s slovenskim pacientom razgovoriti. Razumem nekaj, govoriti ne morem.“

Kaj je hujše: zgled inteligence, ki je naglo pozabila materinsko besedo, dela veliko škodo. Zavedati se moramo, da jezik ni samo občevalno sredstvo, ampak je tudi velika duhovna vrednota. Malomaren odnos do nje od strani teh, ki bi duhovne vrednote morali posredovati drugim, ni odpustljiv. Isti ljudje namreč mnogokrat žrtvujejo denar in čas, da se uče drugega jezika; za svojega, ki so ga znali, pa niso imeli niti toliko časa, da bi ga vsaj ne pozabili. Teh primerov je mnogo med nami in so žalostni.

Druga velika naloga intelektualca v zdomstvu je: vlivati duha v množico. Zelo neumno bi bilo tajiti, da se v zdomstvu nismo poplitvili. Smo se! Nekaj je prineslo okolje, v katerem živimo, nekaj smo zakrivili sami. Obilje materialnih dobrin napravlja ljudi lagodne in lagodnost je potovanje duha v smrt. Neumno je misliti, da je vzdrževanje duha naloga samo Cerkve in duhovnikov. Vsak intelektualec že s tem, da se mu odpro obzorja znanja, mora sprejeti tudi nalogo, ki je s tem zvezana. Dolžan je, da iz svojega področja neprestano prinaša v dnev-

no življenje svojih ljudi tisto, kar nas vse v času družji in nas bo družilo v večnosti — t. j. duha. Zgodovina, zemljepis, sociologija, psihologija — reči smemo, da niti ene znanosti ni, iz katere bi ne mogli pred svoje ljudi s čudovitimi slikami duha. Da o umetnosti, o iskanju lepote sploh ne govorim!

Žalostno je dejstvo, da je ravno v tem dobršen del naše inteligence neaktiven. Mnogokrat sem premišljal, koliko smo zamudili in kako zelo smo veliko ljudi prikrajšali, ker nismo poskušali na lep način, na način, ki je bil našim ljudem nekoč na prosvetnih večerih tako blizu, približati duha. Dejstvo je, da to ni uspelo marsikje zavoľjo tega, ker ni bilo dovolj intelektualcev, ki bi večere prevzeli. Bili so posamezniki, toda ni mogoče, da bi nekaj ljudi za daljšo dobo prevzelo ta posel, poleg tega pa so bili ti posamezniki doma samo v svoji stroki. Niso mogli govoriti z vseh področij. Tako so ti večeri zaspali še tam, kjer so se začeli.

Pomanjkanje duhovnega bogastva se v slovenski zdomski skupnosti že pozna. Nobena, na začetku še tako močna skupnost ne more živeti dolgo, če ne pozna tolerantnosti. To je danes vrednota, ki je za skupno življenje silnega pomena in nam je ne prinese zunanja uglajenost. Priti mora iz duha, iz njegove širokosti. Spori v slovenski skupnosti so prišli zavoľjo tega, ker različne poglede nismo znali

gledati v širokosti duha. Različna mnenja sama so blagoslov, če jih duh razglablja in duh rešuje. Kakor hitro pa jih prestavimo v ozkost samo zunanjih okoliščin, postanejo vozli, ki jih ni mogoče več razvezati. Mala zdomska skupnost si veliko takih vozlov ne more privoščiti. Že dejstvo, da je dušno razpoloženje slovenskega človeka v zdomstvu občutljivejše in hitro blizu vrelišča, bi moralo gnati vsakega resnega intelektualca, da bi za oblikovanje pravega duha v slovenskem človeku naredil vse, kar je v njegovi moči. Velika naloga je to, toda če je ne opravljamo, svojega poslanstva ne vršimo, kakor bi ga morali. In vendar je prav oblikovanje duha najbolj sveto in najvišje poslanstvo, ki postavlja intelektualca na raven duhovništva.

Ni človeka, ki bi o nečem ne sanjal in si ne risal bodočnosti. To je lepo človekovo delo in brez njega bi bilo veliko manj idealizma. Je pa v tem ena nevarnost: preveč sanj ali prevelike sanje odneso realno življenje in prične se zidanje gradov v oblakih.

Zdi se mi, da je lepa in nujna naloga slovenskega intelektualca v zdomstvu tudi ta: prikazovati ljudem realno življenje in mejo sanj. Marsikdaj se med nami v zdomstvu sprožijo ideje, ki so zelo lepe, dobe nekaj privržencev, toda nikdar ne poženo pravih korenin, ker nimajo realnih tal. Koliko dobrih in plemenitih energij se potroši!

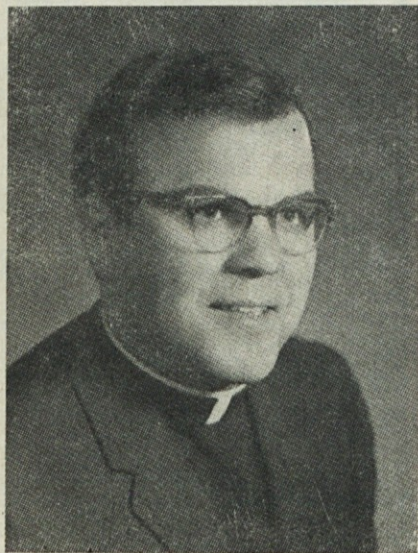
Smel bi reči, da bi se jih veliko prihranilo, ko bi inteligenti, ki s slovenskim življenjem res živijo, ob pravem času rekli svojo misel, svojo oceno in svoje poglede. Koliko teh brezbrežnih idej bi se morda zožilo na tisti obseg, da bi se jih dalo uresničiti! Brez idej ni življenja, toda same ideje življenje samo zaduše. Slovenska zdomska skupnost si more privoščiti samo tiste, ki imajo v sebi dobro kal, vsaj toliko kali, da je upanje na poganjek. Če tega upanja ni, če je to upanje samo v sanjah, ne začni-

Šolarka v narodni noši je na letošnji Alojzijevi proslavi v Buenos Airesu izročila g. nadzorniku Majhnu v zahvalo šopek cvetja

mo z zidanjem v oblake. Toliko je potem razočaranja, sumničjenja, krivičnega obrekovanja, kdo je kriv, da gradu ni, in vendar je bilo narobe samo eno: ideja se je mogla uresničiti samo v sanjah, morda še v široki slovenski skupnosti na domačih tleh, toda ne v majhni zdovski. Težko, zelo težko je pokopati lepo idejo, ki se rodi v človeku, toda če vidiš, da nima dovolj moči za življenje, če vidiš, da je dejansko mrtva že ob rojstvu, zakaj bi mrtvo pestoval?

Slovenska zdovska skupnost potrebuje v tem velikem času poseben zdovski svet intelektualcev, ki bi ideje, ki se rode in so važne za vso skupnost, pretresel, prečnil, povedal svoje misli in svetoval;

Martin Dimnik,
slovenski novomašnik v Kanadi

ne ukazoval, še manj diktatorsko zahteval, kakor so nekateri v preteklosti hoteli. Če zdovska skupnost hoče slovenstvu resnično koristiti predvsem z mirno razsodnostjo, z iskrenim presojanjem dejstev za in proti, s toleranco, ki ne pozna blatenja ne javno in ne privatno, in z resnično voljo delati ne za koristi posameznih izbrancev, ampak za celoto.

Velik del slovenske inteligence poskuša vršiti svojo sveto nalogo. Pa je velik tudi tisti del, ki ne stori veliko. Izgovor je navadno isti pri vseh: „V spore se ne bom vtikal, jih je že preveč!“ Pa bi jih bilo manj, ko bi tudi ta del inteligence svoje naloge vršil od začetka. In kar je najteže: ta izgovor pokriva marsikdaj samo nenačelnost. Ne vedo, kje naj bi stali, ker bi najraje nikjer ne bili. Za mladost ima sveto pismo trdo besedo. Po pravici!

Nobena stvar slovenske zdovske skupnosti bolj ne razkraja kakor tista inteligenca, ki je imela milost, da se je do znanja priklopala, pa pozabila, da je s to milostjo bila združena dolžnost, pridobljeno znanje deliti z drugimi.

Za slovenski zdovsko življenje v bodočnosti so odprta še mnoga pota. Če bo inteligenca znala hoditi z ljudmi in delila z njimi, kar je od Boga prejela, bo za vsakega Slovenca v zdovstvu na teh poteh še vedno lep kos sreče.

Karel Mauser

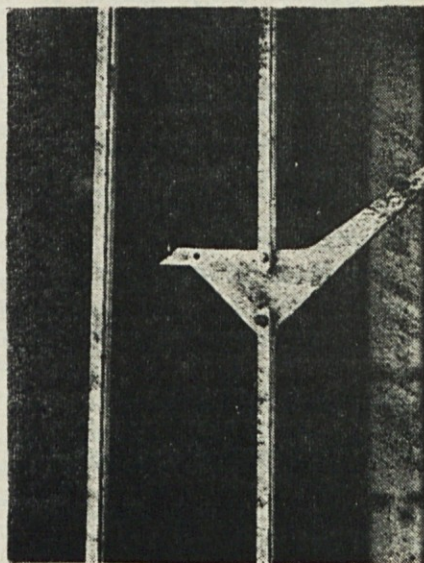
**Ob
obletnici
smrti
François
Mauriac**

Prvega septembra je preteklo leto, odkar je umrl pri 84 letih veliki francoski katoliški pisatelj François Mauriac. Bil je pesnik in romanopisec, dramatik in časnikar, briljanten intelektualec in odgovoren državljani.

Mauriac je bil vse življenje zavestni in dosleden katoličan. Iz katoliškega zornega kota je presojal najbolj pomembne dogodke svojega časa, najprej v dnevnikih in v „Le Figaro“ in nato v tedenski glosi v „L'Expressu“. Njegovo pismo se je odlikovalo po časnikarski prožnosti in obenem po jasnosti in eleganci pisatelja, ki je navajen analizirati umetnostna in človeška vprašanja.

Kot pisatelja so ga brali in občudovali predvsem tradicionalni višji krogi, čeprav je kot komentator sodobnih vprašanj neprizanesljivo bičal mnoge nazore in ravnanja teh skupin. Boril se je za neodvisnost Alžira in branil pravice kolonialnih dežel, da postanejo svobodne in si urejajo politično življenje v skladu z lastnimi koristmi. To mu je prineslo mnogo očitkov in protestov od nekdanjih literarnih občudovavcev.

François Mauriac je bil rojen 11. oktobra 1885 v Bordeauxu. Njegov oče, premožen vinski trgovec, ni bil veren in mu je umrl, ko je imel 20 mesecev. Vzgajala ga je zelo verna mati in ga poslala v šolo k maristom in nato k jezuitom. L. 1906 se je šel spopolnjevati

še na univerzo v Pariz, vendar jo je po enem letu zapustil in se posvetil le pisateljevanju.

Njegova družina je bila tipično francoska provincialna katoliška družina. Označujejo jo resnobne nravi, strog red, odsotnost vsake plehkosti in popuščanja ter posebna pažnja na oblikovanje uma in duše po krščanskem humanizmu. V tem okolju se je izoblikoval pisatelj, ki je l. 1909 objavil svojo prvo knjigo, pesniško zbirka Sklenjene roke, na katero so postali pozorni Francis Jammes, Maurice Barrès in Paul Bourget.

Iz pesništva pa je kmalu prešel v prozo in se uveljavil kot pisatelj krajših romanov. Tako so nastajala dela Meso in kri, Gobavca je poljubila, Ognjena reka, Puščava ljubezni, Kačja zalega, Terezina krivda, Skrivnost Frontenac, Črni angeli, Galigaï, Jagnje, Farizejka, dela o Pascalu, Racinu, Proustu idr., več dram, med katerimi je znana zlasti Azmodej, nove pesniške zbirke, Jezusovo življenje ter esejistični, kritični, polemični in memoarni spisi.

L. 1913 se je oženil z Jeanne Lafon, s katero je imel štiri otroke. Prva svetovna vojna ga je globoko pretresla. Ker ni bil zaradi telesne šibkosti sprejet za rednega vojaka, je pomagal kot nosilec pri prevozu ranjencev. Vojne grozote, doživete s prizadetostjo, so našle odmev v njegovih delih. Kmalu je zaslovel kot eden najglobljih po-

vojnih pisateljev. Ojavil je nad 80 del.

L. 1925 je bil izvoljen za predsednika Društva književnikov, l. 1933 pa za člana Francoske akademije. Oxfordska univerza mu je dala častni naslov doctor honoris causa. L. 1952 je prejel najvišje svetovno literarno priznanje, Nobelovo nagrado za književnost. Švedska akademija je izjavila, da mu daje nagrado zaradi globine psiholoških analiz in zgoščenosti umetniškega izraza, s katerim je prikazoval dramo človeštva v svojih romanih.

Mauriac je bil vse življenje dejaven in borben. Kot mislec, filozof in politik je odločno branil krščanske vrednote in pozicije. Okretno in jedko je napadal vse moderne oblike zatiranja in vse krščanstvu nasprotnne nauke. Odločno in vztrajno je bičal komunizem. Zavračal je tudi eksistencializem ter imel ostre polemike s Sartrom in Cocteaujem. S svojimi nastopi si je ustvaril veliko nasprotnikov. Zmeraj je čutil, da je angažiran pisatelj. Njegovo katolištvo ga je naredilo za trdno skalo, ki je zlahka prenašala vse butanje razburkane polemike. Nikdar ni iskal kake ponižave sprave s tistimi, ki so ga napadali, še posebej ne s komunisti in njihovimi intelektualnimi zavezniki.

Med nemško zasedbo je šel v rezistenco in se boril z ramo ob rami z vsemi intelektualci, ki jih

je pa začel napadati že naslednji dan po osvoboditvi. V odporiškem gibanju je budil in hrabil uporniškega duha s svojimi spisi. Po vojni se je ves posvetil časnikařtvu. Bil je temperamenten, strasten in goreč zagovornik svojih idealov in načel, obenem pa iskren in pošten ter nepodkupljiv. Vedno je stal sredi francoskega kulturnega življenja.

Kritičen pa je bil tudi do katoličanov. Tradicionalnim katoličanom je večkrat očital konservativnost in reakcionarstvo, progresivnim katoličanom pa je zameril iskanje zbližanja z marksizmom. Njegov katolicizem pa se je včasih bližal janzenizmu. Njegovi junaki so prepogosto ujeti v zlo, ki jih obvladuje, in le po hudih padcih in težkem boju se rešujejo v milost odrešenja. Bolj kot svetle strani človeka opisuje Mauriac mračnejše in temnejše plasti življenja, prodorno in z veliko odkritostjo riše strasti, napake in grehe. Prepričljivo podaja duhovno stisko in melodija njegove pesmi zveni često pesimistično. Proti očitkom, da je črnogled, se brani, češ da ni naloga pisatelja, da bi slikal podobe harmonične svetosti, marveč da pričuje o človeku, kot je, z vso njegovo revščino in poželenji. In to je delal s pronicljivo globino Dostojevskega in psihološko atomizacijo Prousta.

Mauriac je prepričan, da ima sodobna kriza romana svoje korenine v postopnem odstranjevanju

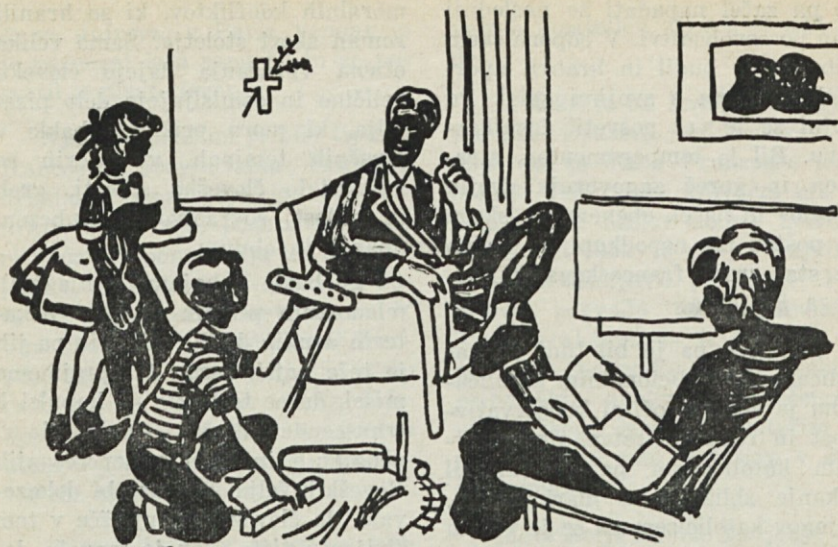
moralnih konfliktov, ki so hranili roman skozi stoletja. Samo velika etična vprašanja dajejo človeku veličino in osmisnjujejo delo pisatelja, ki mora prižigati bakle v strašnih teminah, v katerih se vojskujejo človeške strasti, greh in milost, sovraštvo in ljubezen, upanje in obup.

Te bakle nahajamo v njegovih mladostnih pesmih in še v nekaterih drugih delih, v drugih pa jih je težje najti, razen če sprejmemo misel, da se te bakle — impulzi k transcendentalnosti — prižigajo ob neogibnih in bolečih nepotešenjih človeških želja, kar naj bi dokazovalo, da človek zastonj išče v tem življenju tisto, kar je mogoče doseči le po smrti v onstranstvu.

In prav vera v vstajenje in večno življenje, ki jo je večkrat razglašal, je oblikovala vse njegovo življenje, še posebej pa ga ožarjevala in krepila zadnja leta. Kot vernik, povezan in istoveten s Kristusovim trpljenjem, je ohranjal čudovito ravnodušnost in v starosti in bolezni doživljal z mirno jasnovidnostjo proces bližanja smrti kot edino pot, ki jo mora prehoditi človek, da doseže dokončno spoznanje in zadnjo srečo.

François Mauriac je bil eden največjih pisateljev našega stoletja, bil pa je tudi velik človek, zavzet iskalec in hranilec resnice in pravice, nepodkupljiv zagovornik svobode in prepričan katoličan.

J. Š.

V DRUŽINI

AVTORITETA V DRUŽINI

Pod tem naslovom je imel dr. Kukovica predavanje staršem v San Justu. Prvi del smo objavili v prejšnji številki, drugega pa v danes.

Zgled je prvi učitelj

Navedem najprej stavek iz vzgojne okrožnice Pija XI.: „Redno je bolj učinkovita in trajna tista vzgoja, ki se pridobi v dobro urejeni in disciplinirani krščanski družini. In ta vzgoja je toliko bolj učinkovita, kolikor bolj sveti v njej dober zgled.“

Zgled je prvi učitelj. Tudi Kristus je začel učiti najprej s svojim zgledom, šele potem z besedami. Če kdo ne živi po tem, kar uči, z drugo roko podré, kar je s prvo zgradil. Rimski pesnik Horac je rekel: „Če hočeš, da bom jokal, moram prej videti, da jokaš ti.“

Otrok je čudovito sprejemljiv za vse, kar vidi in doživlja okoli

sebe. 'Povej mi, s kom hodiš, in povedal ti bom, kdo si.' To se v našem primeru pravi: 'Povej mi, kakšni so tvoji starši, in povedal ti bom, kdo in kakšen si ti.' To pravilo ni sicer brez izjeme, a je pravilo. Le malo otrok se odtegne vplivu zgleda svojih staršev, tako dobrega kot slabega. Otrok takorekoč govori svojim staršem: Če hočete, da bom velikodušen in pripravljen za žrtve, moram videti žrtev v vašem življenju; če hočete, da bom veren, moram videti pristno versko življenje v vas; če hočete, da bom pogumen, pošten, moram videti te vrednote uresničene v vašem življenju.

Dober zgled ima silno moč. Otrok se ne uči življenja toliko iz tega, kar sliši, ampak iz tega, kar opazuje. In sicer velja to za vse dobe njegove vzgoje.

Dober zgled je potreben že v najnežnejši dobi, kajti že tedaj se otrok uči s posnemanjem. Za posnemanje ima posebno nagnjenje in sposobnost: govorjenja, hoje in drugega se nauči s posnemanjem. Starši se ne zavedajo vedno, kako s svojim ponašanjem neprestano vplivajo na svojega otroka.

To prvo otrokovo spoznanje je nagonsko in neizbrisno. Otrok je kot gramofonska plošča, v katero se vse vtisne. Pozneje bo reproduciral, kar je videl in doživel v družini. Zato je tako važen dober zgled. Otroku težko dopoveste, zakaj mora moliti. A če vidi, kako mati in oče skleneta roki, jih bo skušal skleniti tudi sam in se bo brez večjih težav naučil tudi molitvic. Ne zna še dobro ločiti med primernimi in nepriemernimi dejanji. Vsega tega se bo naučil od svojih staršev in seveda tudi drugih oseb, s katerimi pride v stik (zato je tako važno, s kom otrok občuje).

Za to imajo starši brez števila priložnosti, kako vplivati na svojega otroka. Vplivali pa boste nanj ne le takrat, ko boste kaj naredili prav s tem namenom, da bi vplivali; morda boste še bolj vplivali z dejanji in ponašanjem, pri katerih niste imeli nobenega izrecnega vzgojnega namena. Z eno besedo: z vsem svojim ponašanjem in vedenjem vplivate, vzgajate.

Otroci se od svojih staršev takorekoč nalezejo lahko tudi slabih lastnosti: lažnivosti, jezljivosti, maščevalnosti itd. In ta vpliv se pozneje le težko popravi. Iz tega je razvidno, kako veliko odgovornost imajo starši v vsem svojem življenju. Od njihovega življenja se otroci učijo. To velja, seveda v drugačnem razmerju, tudi o vseh drugih vzgojiteljih: učiteljih, duhovnikih itd.

Dober zgled je potreben tudi v mladostni dobi, torej takrat ko otrok raste v fanta oz. dekle. Mladi ljudje niso samo pasivni gledavci, ampak hkrati tudi nepodkupljivi sodniki. Njihov nagon jim pravi, da vzgoja

ni vsota ukazov in prepovedi, ampak da ga tvori predvsem moralno vzdušje, ki vlada v družini in ki počasi, pa gotovo pronica v globino mladih src. Če je to okolje prežeto veselja, optimizma, delavnosti, medsebojnega spoštovanja in ljubezni, potem ni potrebno veliko besed. Mladi človek takorekoč na vsak korak vdihava prava načela, ki jih vidi utelešena v življenju svojih staršev. Sam načela pa (naj bi bila še tako lepo utemeljena in povedana) ne bodo dosegla, kar bi morala, če jim bo nasprotoval živ zglede staršev in drugih vzgojiteljev.

Znameniti vzgojni pisatelj, že pokojni pater Lord, je zapisal: „Moj oče mi je govoril z zgledom. Nikdar mi ni govoril o poštenosti. Saj tudi ni bilo treba, ker je bil v življenju do skrajnosti pošten. Nikdar mi ni govoril o pomembnosti dela, a dal mi je zgled izredne delavnosti. Nikdar si ni vzel časa, da bi mi govoril o pravilih lepega vedenja, a nikdar nisem opazil na njem ničesar, kar ne bi bilo v skladu s plemenitim vedenjem. Ni bilo treba, da bi mi govoril o čistosti. Čista ljubezen, ki jo je gojil do moje matere, njegova plemenita ljubezen do nje, njegovo vedenje do žensk je bilo bolj zgovorno kot najbolj zgovorna pridiga.“

Moč zglada ugotavljajo psihologi, politiki in morda bolj kot drugi, duhovniki. Mi vedno znova lahko opazamo pri našem stiku z mladino, kako neustavljiv je vpliv zglada staršev na otroka. Tudi za nas velja: iz otroka smemo redno sklepati na to, kakšni so starši.

Dober zgled pa seveda veliko zahteva. Dober zgled ni v tem, da od časa do časa pred otrokom zavzamemo nek način obnašanja. Dobro je treba delati vsekdar in sicer kot nekaj spontanega, normalnega. O sv. Frančišku Saleškem pripovedujejo, da je bil izredno plemenitega vedenja, povsod, zlasti pa še v cerkvi. Njegov služabnik se je hotel prepričati, da tega ne dela samo pred ljudmi in zaradi njih. Nekoč ga je opazoval skozi odprtino v ključavnici in videl, kako svojega ponašanja ni prav nič spremenil, čeprav je mislil, da je sam v cerkvi. Tedaj je služabnik verjel v pristnost njegovega lepega vedenja.

Profesor jezika more biti le nekdo, ki obvlada tisti jezik. Tako so tudi starši učitelji pravilnega življenja, zato morajo to življenje pred svojimi otroki tudi živeti. Zato je čisto pravilno rečeno tudi o duhovnikih: po duhovnikih vera dol, po duhovnikih vera gor. Zgled duhovnika je več kot njegov nauk. Sv. Janez Arški je bil izredno preprost, skoro slab pridigar, a so ljudje kar drli v njegovo cerkev, ker je za njegovo besedo stal zgled njegovega nesebičnega, svetega življenja.

Če je toliko povprečnih ljudi v svetu, ki živijo neko sivo, prozaično življenje, brez vseh višjih idealov, je to zelo verjetno posledica zglada njihovih staršev in ostalih vzgojiteljev. V svoji družini niso videli velikih zgledov, zato jih tudi ne nosijo v svojih srcih, razen če so morda

pod vplivom koga drugega (prijatelja, učitelja, duhovnika) premagali zgled povprečnosti, ki so ga videli v svojih starših.

Seveda pa takšno življenje od staršev zahteva velikih žrtev. Če npr. hočejo dati lep zgled resnicoljubnosti in s tem preprečiti, da otrok ne bo lagal, morajo biti tudi sami vedno resnicoljubni. Če otrok živi v okolju, ki je prežeto hinavstva, zlaganosti, potem se ne smemo čuditi, če bo tudi sam lagal in postal hinavski. V koliko družinah se otroci ne nauče te tako lepe socialne kreposti! Kolikokrat npr. starši pretiravajo, pa jim otrok dobesedno verjame, potem pa spozna, da stvar ni čisto takšna. Včasih pride tako daleč, da starši sami učijo otroka lagati. Naročijo mu npr., naj reče, da očeta ni doma, če kdo po telefonu zanj vpraša.

Dovolite mi, naj v tej zvezi omenim dogodek, kateremu sem bil priča. Mati z majhnim otrokom vstopi v omnibus. Mati kupi en listek, ker za otroka pod 3 leti ni treba plačati. Vozniku se pa otrok zdi le nekoliko prevelik za 3 leta, zato vpraša mater, koliko je otrok star. Mati mirno odgovori, da še nima treh let. Na to pa se otrok užaljen, da ga imajo za tako otroškega, oglasi: Saj ni res, mama, ali nimam že skoro 4 leta! Mati je postala vsa rdeča in otroku še dejala: Kaj se pa ti oglašáš, če te ni nihče nič vprašal. Vsa osramočena je morala plačati še en listek za svojega otroka, ki ji je dal takšen nauk!

Otroku se obljubi tisoč reči, ki jih pa potem starši ne izpolnijo. Skrivajo se pred njim stvarmi, ki jih bo pozneje zvedel in ki jih ima pravico zvedeti, ko zanje vpraša (npr. o spolnosti).

Z eno besedo: življenje v mnogih družinah je polno takšnih vsakdanjih laži, pretiravanj, izgovorov itd. Tako bo otrok začel posnemati svoje starše, pa naj ga tudi z besedo učijo drugače.

To velja tudi za vse druge lastnosti in kreposti. Če otrok na primer ni doživel v svoji družini poštenosti do tuje imovine, bo tudi sam nepošten pozneje v življenju. Zato se mora otrok že doma naučiti spoštovati tujo imovino. V vsaki družini je nekaj stvari, ki so nekako osebna last enega ali drugega, ker so dane v osebno in izključno uporabo enega, kot npr. perilo, umivalni pribor, nekatere igrače ali knjige. Če se bo otrok navadil spoštovati to „tujo imovino“, bo znal spoštovati tujo imovino tudi zunaj lastnega doma.

Dober zgled zahteva tudi zvestobo v izpolnjevanju dolžnosti. Dolžnost ima v družinskem življenju zelo določeno vsebino. Pomeni za mater, da ima dom vedno v redu, da so jedi dobro pripravljene in o pravem času, pomeni prati in likati, pometati in šivati. In za očeta, da zgodaj zjutraj vstane, gre na delo tudi ob slabem vremenu in še po delu kaj ponaredi doma.

Otrok opazuje, kakšno je razmerje staršev do dela. Če opravljajo svoje delo nepotrpežljivo, naveličano, z željo, da bi se delu kako izognili, če otrok sliši očeta, kako se redno pritožuje nad nadrejenim v tovarni, potem se bo v otrokovi podzavesti polagoma ustvaril kompleks mržnje do dela in bo pozneje v življenju delal le toliko, kolikor ga bodo razmere k temu prisilile.

Če pa je mati vesela pri tisoč opravljenih svojega dneva, če oče ves navdušen govori o svojem delu, skratka če je delo prijeten vsakdanji kruh za starše, potem bodo otroci ponosni na svoje starše in jih bodo radi posnemali. Čakali bodo nestrpno dneva, ko bodo tudi sami lahko šli na delo zunaj doma ali pa v lastnem domu.

p. Alojzij Kukovica

Družinska pošta

Da se ne izvotlimo

Morda bomo šele počasi odkrivali, da marsikaj ni mnogo drugače, kot je bilo v Evropi. Na primer „dolgi zimski večeri“. Ali ni tudi tukaj ob petih ali šestih popoldne že tema? In potem? Včasih je res oče še zdama zaradi službe, ali starejši otroci še v šoli, ali pa še vaja, seja in drugo. A to ni vsak večer. V mnogih primerih pa „dolge večere“ napolni TV ali prazen klepet, namesto da bi večere izkoristili za branje, za ročna dela, za gospodinjsko izpopolnitev

(dekleta), za družinske razgovore, za učenje ali igranje instrumentov, za slovensko ali izvenšolsko izobrazbo in podobno. Ali sem preveč naivna?

Ne vem, zakaj naj bi bila naivna? Pravilno opazujete, vaš strah pred praznino je utemeljen. Vendar ne pozabite, da ste vi mati tista, ki usmerja življenje v družini. Ne s kričanjem ali s prepovedmi, ampak s pozitivnim usmerjanjem. Le če boste vzeli iniciativo v svoje roke, boste otroke vzgajali, sicer bo nje in vas nesel tok prazne lagodnosti.

Če boste spoznali, v čem je rešitev družine, ne stojte prekrizanih rok. Na delo torej! Z moževno pomočjo ustvarite družino sebi, otrokom in Bogu v veselje. Srečno!

Pa ne mislite, da ni inteligentnih Argentinec, ki vzgajajo svoje družine v istem duhu, a nobene vrednote ni mogoče doseči brez napora. Zato so take družine povsod, tudi med nami, redkost, a zato tem bolj dragocene.

DNEVNIK MLADENICA^V IZ PRENA

Tam ob morju gori žarni plamen ljubezni.

Bila sva skupaj, Gospod,
dolgo časa.
Gledala sva reko življenja.
V njenih očeh sem našel
tisto skrivnostno luč,
ki mi je svetila v mojih mladostnih bojih.
Prišel si Ti, me poklical...
sledil sem Ti in pustil vse.

— — —

23. avgusta.

Danes je nedelja pred svetim Jernejem. Mislim, da edino, kar lahko pišem v dnevnik, je o Kristini. Odkar sem ji govoril o mojem duhovniškem poklicu, nisva o tem več govorila. Zdi se mi, da se ni nič spremenila. Govori, smeje se, teka po obali kakor vedno. Včasih se mi zdi, da Kristino ni nič prizadelo, ko sem ji govoril o mojem poklicu. In vendar ne dvomim, da me ljubi s preprosto, čisto ljubeznijo svoje žarne mladosti. Prepričan sem, da bi tudi ona rada slišala besede: „Ljubim te, Kristina.“ Vendar nikoli ne išče prilike, da bi bila sama z menoj. Prijazna je, odkrita, vesela. Tudi tu mi je zgled in opora. Če zna biti ona močna, moram biti tudi jaz.

25. avgusta.

Včeraj je bil dan sv. Jerneja. Moj bratranec je godoval in vsa „banda“ iz kopališča mu je prišla voščit na dom. Predstavil sem svoje prijatelje mami. Tudi Kristino. „Mama, to je Kristina, zelo dobra deklica je, mogoče si jo že poznala.“ Mamica je Kristino zelo prijazno sprejela.

Danes sem bil že zelo zgodaj na obali. Kmalu je prišla Kristina. Nekaj časa sva plavala, potem sem se spomnil, da bi šla veslat s čolnom do malega kamnitega otoka. Prosil sem čolnarja Lojzeta, če mi posodi svoj čoln. Najprej me je samo grdo pogledal, potem se je nasmehnil in mi dovolil, da ga vzamem. Skakal sem od veselja, ko sem tekel po obali do čolna. Hotel sem odveslati prej, predno bi prišli drugi, ker drugače bi jih moral vzeti s seboj.

Bilo je čudovito. Kristina je bila v rožnati kopalni obleki in beli haljici. Veter ji je kuštral lase. Gledala sva se in se smejala.

„Pusti mi, da veslam jaz nekaj časa,“ me je prosila. „Ne, boš dobila žulje, veslajva oba skupaj, če želiš.“ V začetku nama je šlo počasi, čoln se je zibal na levo in desno. Potem sva se privadila, in čoln je gladko drsel po morski gladini. Privezlala sva do otoka. Morje je udarjalo ob skalo in se razbijalo v peneče valove. Skočil sem na skalo in pridržal čoln, da bi izstopila tudi Kristina. Spodrsnilo ji je, spotaknila se je ob kamen. Skoraj bi padla, da se ni z rokama ujela na skalo in si pri tem do krvi opraskala komolec. Ne jaz ne ona nisva imela s seboj robca, le z morsko vodo sem ji umil komolec. Peklo jo je, a se je smehljala. Bila je vsa mokra, vendar še lepša kakor morska deklica. Trepetal sem od ljubezni in sočutja, ko sem ji umival krvaveči komolec.

Nekaj časa sem plaval, potem sem sedel h Kristini na skalo. Povedal sem ji, kako pogosto sem mislil nanjo preteklo leto, da mi je misel nanjo pomagala v težkih trenutkih, da je zame kakor dobri angel. Rekla mi je:

„Platonska ljubezen, kajne?“

„Zakaj?“

„Lepa, a nemogoča...“

Vedel sem, da je hotela omeniti moj poklic.

„Da, morda imaš prav.“

Vrnila sva se, veslala sva počasi.

„Veš, Kristina, ob tebi sem preživel najlepše ure svojega življenja.“

„Tudi jaz živim ob tebi lepe trenutke. Pohitiva, pozno je že, če bodo doma zvedeli, da sem šla sama s tabo na otok, jim ne bo prav.“

„Kristina, misliš, da bi ti mogel storiti kaj žalega?“

„Ne, ampak nevarno je.“

„Zakaj?“

„Zaradi valov.“

Spremenila je pogovor. V začetku je mislila na moralno nevarnost, da gre deklica samo s fantom na otok. Ko sva veslala skupno, bi jo rad poljubil, vendar sem se premagal. Zdelo se mi je, da bi pokvaril veselo tovariško razpoloženje. Bila sva kakor brat in sestra, kakor dva srečna otroka sonca.

Ko sva se vrnila na obalo, naju je vsa „banda“ veselo sprejela. Moj bratranec Jernej je dražil Kristino...“

„Pazi se, nekoč te bo ugrabil.“

Če bi jo mogel odpeljati s seboj v Valencio.

31. avgusta.

Še en dan in pol. Kako hitro teče čas, če bi ga mogel ustaviti. Jutri popoldne bom šel na sprehod s Kristino, da se bom od nje poslovil. Kristina, moja Kristina, sanjana in resnična, bližnja in tako oddaljena.

Kako srečen bi bil, če bi postala Kristina moja žena in vendar treba je žrtvovati vse. Bog me kliče.

Tukaj je prilepil Nande molitev, ki jo je spisal Kristini in ji jo je podaril za slovo.

„Marija, to je molitev mladenke v važnem trenutku njenega življenja.

Mati mladih, prosí za nas.

Mati brezmadežna, Mati veselja, Mati ljubezni. Ti veš, da sem ga ljubila z mlado, čisto ljubeznijo. Še vedno ga ljubim.

Prišel je dan, ko ga je tvoj Sin poklical v svojo službo. Moral je pustiti vse in mu slediti. V tistem trenutku je bilo zanj najvažnejše ljubezen. Ljubezen deklice, čista ljubezen dveh, ki gledata oba v isto smer.

Marija, ti veš, da se ta zgodba včasih ponovi.

Mati, sliši me, prosim te za to mladost, ki te potrebuje. Posebno te prosim za tiste, ki jih kliče tvoj Sin, da bi postali dobri duhovniki. Da bi bili čisti in močni.

Marija, milosti polna, napolni tudi nje.

Marija, s svojim „zgodí se“ si postala soodrešenica. Naj bodo ti mladeniči pogumni v svoji predaji. Posebno te prosim zanj, za Nandeta.

Naj ta žrtev moje ljubezni vzkali v življenje v predajo božji službi.

Marija, me slišiš? Gledam nebo, koliko zvezd je. Tam se bomo našli skupaj čisto blizu tvojega materinskega srca.

M. Mt.

Moja zgodba

Vsa vesela sem mu rekla:

„Pozdravljen, ubežnik! (No, kako je bilo na duhovnih vajah?“

Oči so mu kar zažarele:

„Sijajno! Silva, ti si tega sploh ne moreš predstavljati!“

Ko sva šla mimo cerkve, me je povabil:

„Vstopiva za eno minuto, če ti je prav?“

Vstopila sva. Pokleknil je zraven mene. Jaz sem medtem mislila na besede, ki jih je rekel Jože ob maminem godovanju: „Če se dva res ljubiša, s pravo, iskreno ljubeznijo, potem ju mora ta ljubezen nujno duhovno dvigati in plemenititi...“ Ta misel me je preganjala, odkar sem jo slišala.

V času krize sem bila prepričana, da imam Marijana zares rada. Iz srca, iskreno. Trpela sem, ko sem ga pustila in življenje brez Marijana se mi je zdelo, da nima smisla... Pa vem, da me njegova ljubezen ne bi dvigala, nasprotno, oropala bi me še tistih malo dobrih lastnosti, ki sem jih imela. Marijan me je ljubil le kot mehko stvar brez oblike, ki bi jo lahko oblikoval, kakor bi se

njemu zdelo. Hotel je samo on kraljevati nad mojim srcem, da bi bila jaz samo igračka v njegovih rokah, brez lastne svobodne volje. Gledati bi morala vse stvari skozi njegove oči, ne pa kakor in kar bi sama hotela. In moja zlomljena volja bi se morala popolnoma pokoravati njegovi... Takšna ljubezen gotovo ne bi bila krščanska in Bogu všeč. To bi bila nizkotna sebična Marijanova ljubezen, ki zahteva vse zase, pa ne da ničesar od svojega...

Kako različen je Jože!

V dnu duše sem se Bogu zahvalila za to novo spoznanje. Darovala sem mu svojo mlado ljubezen, katere sem se šele sedaj v cerkvi z vso gotovostjo zavedla. Namreč moje ljubezni do Jožeta. Vem, da je ta tista ljubezen, ki bi naju oba duhovno dvigala in osrečevala. Bogu sem obljubila tudi popolno vdanost v njegovo voljo, tudi zaradi Olginega odhoda. Znova sem se vso predala Bogu.

Srce sta mi prekipevala veselje in mir, ko sem odhajala iz hiše božje. A me je že takoj čakalo novo razočaranje: Jože me ni spremljal do doma. Na hitro mi je za slovo stisnil roko in rekel:

„Silva, nekaj važnega bi ti moral sporočiti. Bi se lahko jutri kje dobila? Rad bi govoril s teboj med štirimi očmi...“

Srce mi je samo od sebe začelo močnejše utripati:

„Jože, pridi jutri k nam na večerjo! Velja, jutri zvečer te pričakujemo.“

Odklonil je:

„Nemogoče, Silva. Prišel bom malo kasneje, po večerji.“

—

Jože sam hoče z menoj govoriti... In nekaj važnega mi mora sporočiti! Med štirimi očmi... Ni treba biti ciganka, da bi uganila, kaj mi želi povedati... Preprosto bo dejal: „Silva, rad te imam, me razumeš?“...

Ampak, zakaj pa potem noče priti k nam na večerjo?

Moj Bog! Kako je življenje zapleteno, posebno za tako preprosto dekle, kot sem jaz! Saj ni konca. Ena uganka za drugo, iz ene preizkušnje padam v drugo. Jaz bi bila pa tako rada bolj enostavno srečna, srečna tako, da bi moja sreča ne bila nikdar več v nevarnosti. Morda sem res še premlada, da bi razumela resnico, da človek na zemlji ne more biti popolnoma srečen.

Ko sem prišla domov, sta bili mama in Minka v dnevni sobi. Mama s pismom v roki, Minka pa po navadi nagajiva:

„Hitro prišedi..., Pegica. Prejeli sva zaljubljeno pismo, obe hkrati.“

Počasi sem odlagala plašč. Naljšč sem se pomudila pred ogledalom in si mirno urejala lase, da bi zakrila razburjenje. Kajti po srečanju z Ježetom sem imela več kot zadošten razlog, da bi me razburilo „zaljubljeno pismo“. Kdo naj bi pisal, če ne Jože?... Končno sem le sedla, počasi, slovesno, naravnala vsako gubo krila posebej in za konec še na ves glas kihnila...

„Si že vendar končala?“ je začela Minka. „Se obiraš kot velemeštne dame pred največjimi slovesnostmi. Ob tebi bi še najbolj potrpežljiv človek zgubil potrpljenje... Nikar ne bodi tako važna. Če ti nekdo, katerega niti ne poznaš, piše zaljubljeno pismo, ti zato še ni treba, da bi si tri minute urejala lase in na ves glas kihnila.“

Srce mi je zastalo... Potem pa udarjalo, da sem ga začutila prav v grlu... A sem se trudila, da bi to še naprej prikrivala. Vprašala sem:

Fantje iz Adroguéja na pevsko-glasbenem festivalu v Buenos Airesu
Foto: Marko Fink

„Dobro, kateri je namenjeno pismo? Katero prosijo za roko?“

„Tebe, draga, ali mene! Še ni odločeno. Mislim da najprej mene... Če se mu bom zdela še premlada, se bo moral zadovoljiti pač s Pegico...“

Od same negotovosti so mi živci popustili in sem se na ves glas zasmejala proti mami:

„Mama, povej mi, prosim, kako je res. Od vsega Minkinega čvekanja ne razumem niti besedice.“

Mama je začela:

„Pismo je pisala teta Amalija.“

„Moj Bog! Gotovo piše o svojem suhcu,“ sem vzdihnila.

„Če bi bil samo suh! To še ni tako hudo, nasprotno! Ampak pomisli na spuščaje na obrazu. Pomisli, kako se bodo razcveteli, ko pride pomlad...!“

Mama se nama je svareče nasmehnila:

„Dobro! Ali mislita vzeti pismo zares ali ne? Teta Amalija piše posebej o tebi, Silva, ko je bila že Minka takšna tisti večer z Wagnerjem...“

„Mi dovoliš, mama, da pojasnim! Prepusti obrambo obeh meni! Prvič to, da sem jaz še nekoliko premlada. Drugič, sem po značaju zelo odbijajoča. Zato je teta Amalija mnenja, da bo kak trd mornariški častnik manj trpel ob meni, ker bo četrť svojega življenja prebil na morju... In ker ima ravno pri mornarici še enega nečaka, ki je kapitan ali kuhar, kaj jaz vem, za to morda upa, da bo le kako... Razumeš? To je vse... Samo to ji je ma-

lo zmešalo niti, ker sem bila ob obisku še preveč prijazna z Adolfom. Toda on je preveč razumarski, da bi se kdaj popolnoma prepustil srcu. Če bo spoznal, da sem zanj premlada, se bo enostavno zadovoljil s tem, da bom njegova svakinja.“

„NE — torej tvoj odgovor? Ti morda ni kaj jasno?“

„Desettisočkrat NE! Mama, ali sem se morda izrazila premaló jasno?“

„Desettisočkrat NE!“ sem se tudi jaz skoraj objestno zasmejala. „Biti bi morala res ob pamet, da bi se poročila z Adolfom, ko imam pa Jožeta...!“

— — —

Zvečer nisem mogla zaspati...

Skoraj bi si upala staviti, da vem, kaj mi ima Jože povedati. Še bolj jasno mi je, kako mu bom odgovorila.

Naslednji dan se je vlekel kot megla. Ure so bile dolge kot takrat, ko me je več dni bolel modrostni zob. V pisarni je šlo vse navzkriž: prepisni papir sem vlagala narobe, tako da je bilo belo, kjer bi moralo biti črno in črno, kjer ni bilo treba... Dvakratno delo, zguba časa in še nervoza povrh... Presledke v pisalnem stroju sem napak nastavljala... Pisma sem zamešavala... Doma sem komaj površno pomila priber in krožnike. Minka je brisala in mi sproti vračala, kar je bilo „nezadostno“ umito.

Najraje bi ji na vse grlo zavpila:

„Lepo te prosim, pusti me v miru in malo potrpi z meno!... Vsaj

še danes...! Ali si slepa, da ne vidiš, kaj se v mojem srcu godi? Moj Bog! Ali še ne bo večera in z njim Jožeta?''

Končno se je le stemnilo...

In z nočjo je prišel Jože...

Kot ob prvem obisku, sva bila sama v sprejemnici. In kot tiskikra', sem mu tudi zdaj primaknila pepelnik:

„Izvoli! Potem pa kar z besedo na dan!''

In je začel...

Počasi. Mirno. S presledki. Kot bi vsako besedo položil na tehtnico in čakal, da se igla umiri.. Tako misel za mislijo. Vse je bilo že do konca premišljeno in odločeno... Takšni so moški. Jaz pa ne morem počasi premlevati in pretehtati vsakega zloga posebej. Nimam potrpljenja. Poleg tega so me doživetja zadnjih dni preveč strla. Tako nepričakovano. Srce se mi duši v žalosti.

Naj mi bo torej dovoljeno povedati na kratko, s štirimi besedami, kar je on skušal omiliti z dolgimi stavki in vmesnimi opravičili: JOŽE HOČE POSTATI DUHOVNIK...

To je vse!

Minilo je že nekaj dni. Šele zdaj sem se komaj za spoznanje umirila. Celo želim, da bi to nekomu zapisala, zaupala.

Da, Jože hoče postati duhovnik... Jaz vsa osamljena, on se mi pa še zahvaljuje za poklic. češ da se je zaradi mene tako odločil...

Pravi, da je po moji zaslugi

pretrgal verige preteklosti in razmerje s poročeno žensko, po moji zaslugi, da je spet začel moliti, hodi ti k sv. maši in spet začutil Boga v svojem srcu. In v srcu je slišal Boga, ki mu je govoril: „Pridi! Hodi za menoj!'' In Jože, zvesti in velikodušni mož, je odgovoril: „Tukaj sem!''

Drobtinico za drobtinico skušam razkrivati to Jožetovo in svojo zgodbo, lepo in bolečo obenem...

Takoj ko se je vrnil Jože iz Afrike, in postavil medse in poročeno žensko brezmejni ocean, je poiškal zvezo z nekim duhovnikom. Še danes ne morem popolnoma razumeti, kako se more že odrasel in zgrajen mož zaupati nekomu, da ga vodi kakor otroka. Po duhovnikovem naročilu je Jože tudi tako dolgo čakal na vstop v semenišče. Poiškal si je primerno službo, tudi po naročilu, da si je mogel na novo urediti življenje. Slučaj — ali Bog — ga je pripeljal v naše mesto. On ni poznal ne našega naslova, ne mojega priimka... Samo to je vedel, da se je njegov brat Marijan hotel poročiti z neko Silvo... Vse drugo je življenje počasi samo dodajalo.

Jože je že nešteto krat rekel, kako je srečen, da je smel vstopiti v naše družinsko življenje. Pri njih doma, da ni poznal tako naravnega in nalezljivega veselja... Pravi, da se je zdaj še težje odločil za apostolski samski poklic. Obenem pa je spoznal tudi težave skupnega življenja v družini... Vse to naj bi bila moja zasluga...

Jože mi je ob slovesu dejal:

„Oprosti mi, Silva, da sem v zadnjem času zanemarjal obiske k vaši družini, ki me je sprejela kot za svojega... Bilo je na maminem go-dovanju, ko sem marsikaj globlje premislil... Ah, Silva, koliko ti dol-gujem! Morda si kdaj trpela zaradi mene. A ne imej me za tepca, ki ne bi vedel, kaj se v tebi godi... Že Marijan ti je zadosti škodoval na srcu in duši... Jaz pa res ne bi hotel ponoviti kaj podobnega... Ra-zumi me, da ti ne morem dati svo-je ljubezni... Vidiš, Silva? Spet govorim prazno... Vem, kaj bi ti moral reči, pa so besede tako neo-kretné... Hočem to reči, da nočem vstopiti v semenišče, če mi ti ne rečeš: 'Da, Jože, vstopi'... Razu-meš zakaj, Silva? Zato, ker v resni-ci nočem..., ker te nočem raniti kot Marijan in pustiti samo, ne da bi ti povedal, zakaj te puščam. Mlada si, dobro srce imaš, prepričan sem, da boš našla moža, ki te bo razu-mel in ljubil.“

Grlo mi je zadrnil močan vozle. Niti zahteti nisem mogla... Še oči so bile suhe. Mirno sem ga pogleda-la v oči in se mu samo v kotih us-nic narahlo nasmehnila. Sama se-bi sem se čudila, ko sem mu nevede začela ponavljati njegove lastne be-sede: „Če spoznamo, da nas Bog po-trebuje, kako bi mu mogli odreči?“

„Da, Jože, zaradi mene si popol-noma prost. Vstopi mirno v semeniš-če, če si spoznal, da je to tvoj poklic.“

S svojo veliko postavo se je ra-

hlo sklonil naprej. Roko mi je na-lahko položil čez rame, kot bi me hotel potolažiti in mi vlti poguma.

Brez zunanjih čustvenih izlivov sva si podala roke in se pogledala brez sence sledi kake zamere ali užaljenosti, pogled je bil iskren in čist. Potem je Jože odšel. Spremila sem ga do vrat.

To je vse!

Šla sem tiho v svojo sobo...

Pa celo v tihoti in temi nisem mogla jokati! Ne vem, zakaj ne. Ali zato, ker je spoznanje prišlo tako prehitro, ali da sem postala tako ve-likodušna in razumevajoča do Jože-tove odločitve, ali da sem naenkrat postala pogumna in močna žena. Ne vem. A jokati nisem mogla. Morda bom kasneje.

Bo še

DR. JOŽE KRIVEC

Poti
in
v
srečanja

7. Na hribe

Taki popoldnevi, kakršen je danes, so namenjeni srehodom: v naravi si, na zraku in pregiblješ otrdele okončine. Sonce se je skregalo z nami: dovolilo je oblakom, da so ga prekrili, nas oškodovalo za lepe ure na skalovju ob vodi.

Kmalu po kosilu smo pobrali svoje popotne torbe in palice, kdor jo je imel, ter se namenili proti hribom. Avtomobilček je zabrnul in že smo drveli proti asfaltni cesti, mimo pokopališča (vedno se spoštljivo ozrem na ta sveti kraj, ko grem mimo) in se bližali navzgor proti hribu z Mastilom.

Tam pri cerkvi svete Terezije pustimo vozilo. Medtem ko ga Mirko zapira in si pripravlja torbo s potrebnimi stvarmi za turo, jaz skočim v cerkvico. Čisto, lično sveetišče prav ob vznožju hriba, ki ga bomo naskočili. Pa spet naletim na prijetno srečanje v njej: sveti Rok me pozdravlja, le zdi se mi, da je za spoznanje resnejši od onega v Doloresu. Najbrže še ne ve za moje dogodivščine v onih mladih letih tam ob njegovem hramu ob Dravi...

Martina že ni bilo več nikjer. Ko sva z Mirkom nastopila pot. Izginil je tiho, ko kaplja vode na vročem soncu.

„Ali ne lovi morda vode za na pot?“ sem pobaral Mirka, ki je zresnil obraz.

„Ne! Ne! Odvihral je ko nevihta. Vi ga ne poznate. V hri-

bih hodi vedno po svoje, nikoli se ne drži družbe.“

Iz grla sem spustil krik, ki naj bi bil podoba nekega jodla ter pričakoval odmeva. Res, daleč zgoraj med grmovjem se je oglasil.

„Ste ga slišali? Sem vedel, da je šel po svoje,“ je potrdil smehljajoč se Mirko. „Taka reč mi ne ugaja. V hribe gremo skupaj, da smo v družbi. To je lepo.“

„Gotovo! Saj je vendar v dvoje ali troje bolj zabavno kot pa samotarjenje!“ sem se mu pridružil.

Premagovala sva prve težave vzpenjanja, ki so najhujše. Ko se noge nekoliko privadijo koraku in se pljuča in srce navežejo na ritem, potem je hoja vesela in vsak meter nove priborjene višine poplača občutek veselja in zmago-slavja.

Vsake toliko se ustaviva, oddihava in izmenjava kako misel. Saj se nama nič ne mudi. Kadar koli že bova prišla, bo dobro.

V hribe hodiš, da vidiš svet pod seboj, da se ti odpira vedno širši pogled na stvarstvo na vse strani in da se z vsakim korakom počutiš bliže nebu, katerega mehko bo bi želel pobožati. Nekaj posebnega občutiš, ko ostaja nižina vedno bolj za teboj, ti pa greš in se bližaš z nepremagljivo stanovitnostjo vrhu.

Občuduješ grmovje ob ozki kamenja polni poti. Utrgaš zelene lističe z dišeče vejice, jih pomaneš med prsti in poduhaš. Rahel

vonj kafe zaudarja iz njih in zdi se ti, da te to poživlja. Srečuješ drobne rožice med travo: plave so, kakor bi jih bil encijan poškropil. Utrgaš eno, dve, nato pridaš še živordeče in rumene ter si jih zatakneš za klobuk. To je pozdrav s planin.

Nekje na slemenu zgoraj pokliče Martin.

„E-lop-lop-lop-lop-lop...! E-lop-lop-lop-lop-lop...“

Obstaneva, prisluhneva in molčiva. Preizkuša naju, kje da sva. Še enkrat pokliče, vidiva ga v belem širokem klobuku stati prav na slemenu, kjer se pot prekobali na drugo stran. Ker ni odgovora od naju, se požene naprej. Občutil je najin molčeči protest.

Ko dospeva midva na isti kraj, si privoščiva daljši oddih in ogledujeva svet naokoli. Poiščeva naše domovališče: ni ga težko najti po znamenitem vodnjaku na vetrni pogon, ki je viden daleč naokrog. Tik ob nogah spodaj so prilepljene na hrib hiše v Los Cocos, tam malo naprej more ležati mestece La Cumbre z znamenitim Golfom za mednarodne tekme. Še naprej hiti pogled v smeri mesta na vzpetini — La Falda in še dalje nekje sanjarijo hiše na pobočju v Carlos Paz. Tja daleč čez dolino pred nama pa režejo nazobčani grebeni nebo in čisto zadaj slutim nekaj najvišjih škrbin: tam so Gigantes, najlepša tura, kar sem jih do zdaj opravil v Córdobi. Proti severu pa se odpira svet v nižino z mestom Cruz del Eje.

Srebrna pega tam doli je del umetnega jezera: letošnje obilno deževje ga je napolnilo

„Naprej, da opraviva skuševalno turo!“ pripomnim in že nadaljujeva pot.

Mirko se nasmehne in rine za menoj. Med hojo nič ne govoriva, da to ne otežuje enakomernega dihanja. Tako so nas vsaj učili izkušeni hribolazci. Čez čas sva se oba prepotila. To je zelo koristno, vendar ni prijetno, če te potem prepiha veter ali ujame ploha. Za dolgotrajen spomin ti ostane vsaj mera revmatizma ali kaj hujšega na škržnem organu...

„Nepripravljeni gremo v hribe!“ sem dejal.

„Zakaj? Kaj pa se je zgodilo?“ pobara Mirko.

„Nič! Ampak ,hudičevih kapljic‘ nimava nič s seboj. Na vrhu bi prišle prav!“

„Zdi se mi, da je Martin včeraj nekaj takega ogledoval. Upam, da je kupil in vzel seboj,“ namiguje Mirko.

„Če je tako, mu morava pa njegovo divjanje oprostiti, sicer nama ne bo privoščil niti požirka,“ sem predlagal v sladkem pričakovanju.

„Saj sva vendar dva! In dva proti enemu vendar zmagata!“

„Po vseh principih demokracije sta dva proti enemu večina. Torej...“

Mislim, da sva oba sanjarila le o požirku česa, kar ti odžene utrujenost in vzdrami novih moči.

Še lep ovinek pod vrhom, kjer se vzpenja pot kar po golem in že sva prisopihala k belemu mastilu. Odprl se nama je prelep pogled na položno zeleno planoto pred nama: zelo mikavna tura za kak dan.

Nekaj ljudi je v prijetnem zatišju počivalo. Čisto narahlo je prodiralo sonce skozi rahle puhašte meglice in prijetno grelo na tej višini. Tam je čepel na skali tudi Martin.

„No, ti pobeglec!“ ga je napadel Mirko. „Si že odmašil steklenico, nama bi se prilegel zdaj kak požirek?“

„O čem sanjarita? Ali se nismo sporazumeli, da vsak nosi svojo prtljago? Ta bi bila lepa, da bi vaju, počasneža, čakal tu z odprto steklenico...“ se je branil. „Sploh pa nisem nikak pobeglec. Bolj vajin kažipot in junak, ki sem v rekordnem času prispel na cilj,“ se je bahal.

„Zdaj pa resno. Si kaj prinesel s seboj?“ ga je Mirko spet pobaral.

„Ne! Doli imam. V sobi na mizi stoji še neodprta. Kupil sem jo pač za večje ture. Za težavnejšo pot na Uritorco,“ je pojasnjeval.

„Ali to ni bila tura? Je mar bil sprehod po Tivoliju?“ sem dodal, ker je vzel tako za malenkostno to današnjo turo. Čez čas pa sem ga le pobaral, kaj je vendar kupil za večje ture. Katere vrste konjak?

„Meni so svetovali, naj vzamem

„bols“. Res pa, da takih stvari ne poznam.“

„S konjakom se ne dá primerjati. Kaka škoda!“ sem pripomnil.

„Ko se vrnemo, ga bomo poskusili!“ je velikodušno obljubljal.

„Kaj boš ponujal spodaj, kjer si ga nihče ne zaželi! Tu je bilo mesto zanj!“ ga je dražil Mirko. „Sicer pa si mislimo, zakaj si ga hote pozabil,“ je pomežiknil proti meni.

Pri teh besedah je Martin kar vzplamtel.

„Za takega me torej imaš? Ko se vrnemo, bom z dejanji ovrigel tvoja namigavanja.“

Nisem se več vmešaval v ta razgovor. Pač pa sem s palico nekajkrat krepko udaril po skali, a se ni zgodil čudež kakor Mojzesu v puščavi. Nič ni prikapljal iz nje in grla so po sili ostala suha.

Proti večeru smo se vračali. V večji družnosti in slogi. Seveda, kaj bi pomagalo hiteti! Ključke od vozila je imel Mirko. Bil je torej gospodar in je tudi vozil.

Ko smo drveli proti križišču, kjer se cesta izpod hriba zlije v glavno cesto, je Martin začel zgovorno obujati spomine na planinske ture nekoč v domovini.

„Zgodaj smo vstajali in peš hodili, ne se udobno vozili v avtu in se potem bahali, da smo bili v hribih...“ je med drugim razkladal.

V istem hipu je Mirko zavozil nenadoma z asfalta na peščeni rob in ustavil.

„Kaj se je zgodilo?“ sem ga brž pobaral zaskrbljen.

„Nič!“ se je odrezal Mirko. „Prav nič! Čakam le, da izstopijo tisti, ki jim je pešačenje bolj všeč!“

Širok smeh je zaključil dobro domislico.

Čez dva dni se je Martin odpravil s skupino na tisto napovedano večjo turo — na Uritorco. Še v napol temi je pripravil svojo popotno torbo: tudi steklenico je potisnil prav na dno vanjo ter naložil nanjo brisačo, volneno jopico in tudi beli klobuk, ki ga pač v zgodnjem jutru ni mogel nositi na glavi.

S torbami čez ramena so prisneli v mračnem jutru do podnožja. Še nekaj metrov širok potok je bilo treba prekoračiti; druga leta je bil popolnoma suh, letošnje deževje pa ga je napolnilo.

Po kamnih, štrlečih iznad vode, se je bilo treba pregugati na drugo stran. Prezgodaj je še bilo in premrzla je bila voda, da bi se bili sezuli in koračili po njej.

Prvi je srečno dospel čez, čeprav je v sredini, kjer je bilo treba skočiti na dolgo s kamna na kamen, lovil ravnotežje. Dal je dober zgled in upanje ostalim.

Drugi se je krepko opiral na palico in se pregugal do predzadnjega skoka. Tam je le en čevelj zajel nekoliko ledene vode.

Tretji je že pred polovico zdrknil po mokri glavi kamna čez

koleno v deročo vodo: zakričal je, toda nič z navdušenim planinskim krikom, le žalostno tožečim in se s težavo pobiral iz toka, ki ga je s krepko zanašal med debelim kamenjem navzdol.

Tudi ostali so z drhtečemi koleno opravili zgodnjo planinsko preizkušnjo.

Zadnji je bil na vrsti Martin. Nekoliko se je sam pri sebi bal, toda nikakor ni hotel pokazati svoje slabosti na zunaj. Položij le roko na torbo, da ne bi bingljala okrog njega in ga morebiti še potegnila v nesrečo. Skrbno je premeril korak za korakom in junško stopil na pot.

Že v sredi, pred najdaljšim skokom, se je domislil, da bi kazalo torbo vreči naprej: tako bo vsaj ta suha na cilju, če njemu spodleti. Sname jo torej z ramen, zamahne dvakrat in zaluča jo na drugi breg tik ob zeleni grm. Nato se je ves vesel prigugal še sam na suho.

„Ste videli junaka?“ se je ponosno hvalil. „Brez vsake nezgode sem prišel, čeprav me imate za slabega turista.“

„Vsi radi priznavamo tvojo sposobnost. Ploskali pa ti res ne bomo. Dan je še dolg!“ se pošali Vinko.

„Martin, ti si se bahal, da imaš

Čez dva dni se je Martin odpravil na Uritorco (lesorez Ivan Bukovec)

Julien Green naslednik Mauriaca

Francoska akademija je izvolila pisatelja Julienu Greena za svojega člana. Sedež v akademiji je ostal prazen z Mauriacovo smrtjo. Mauriac je sam povedal, da bi rad za svojega naslednika Greena.

Novi član akademije se je rodil v Parizu kot sin američanskih staršev l. 1900. Dva dela svojega Dnevnika, ki ju je izdala založba Plon, kažeta njegov duhovni svet. Mislec, iskatelj lepega in velikega, se čuti, da ni človek velikih pretresov. Kljub nekemu pesimizmu je mož vere in upanja. Novembra 1940 je zapisal: „Naj bo življenje še tako temačno, ne smemo prekiniti z molitvijo, kajti molitev ureja vse, tudi takrat, ko se zdi, da je vse izgubljeno.“ V svojem dnevniku govori o Bogu, o milosti in o smrti z nenavadno preprostostjo: „Šele po smrti bomo spoznali, kakšen pomen je imelo naše življenje. V sedanjem svetu se počutim kot potnik, ki gre v kraje z drugačno govorico.“

Greenu se močno pozna vpliv Mauriaca. Tako kot Mauriac tudi on ni pretirano navdušen nad vsemi spremembami v Cerkvi zadnje čase. Noče se dati ujeti v čar zunanjih sprememb. Duša mora biti zasidrana v Bogu, ki ga spoznava iz sv. pisma in z njim govori v svoji notranjosti. Kdor živi življenje z Bogom, mu malo pomenijo vse zunanje spremembe.

nekaj pekočega s seboj,“ je napeljal razgovor Tone, ki je čofnil v vodo in se preobval. „Ne bi bil odveč kak požirek. Kopel je bila mrzla!“

„No, ja! Nisem se ravno bahal, ampak v nesreči je treba priskočiti na pomoč,“ se je Martin odrezal. „Kdor hitro da, dvakrat da!“ je še pridal.

Vsi so se zbrali v krogu, čakajoči, ko so zaslišali govoriti o pijači.

Martin je brž potegnil za zadržgo vrhu svoje torbe. Segel je vanjo in skoraj s strahom izmaknil roko, ko se je dotaknil nečesa hladnega.

„Pa saj ni mogoče!“ je vzkliknil. Potegnil je iz nje brisačo, napojeno z dišečo pijačo, ki se je v drobnem curku izcejala iz nje.

„Si jo ubil?“ so skoraj vsi hkrati zazijali v odprto torbo.

„Res ne vem, kako se je moglo to zgoditi. Nalašč sem zagnal torbo naprej, da bi pijačo rešil, če bi jaz zdrknil v kopel. Imel sem najboljše namene, a vidim, da nam tolažba gorskih višin ni bila namenjena...“

„Pri moji veri, najboljše bi bilo, ko bi jo bili izpraznili že na oni strani,“ je dejal Tone.

Narobe je obrnil torbo, da so se steklene razbitine z zvenečim cingljanjem razlete po kamnitem prostoru.

Ta zverek se je zdel kot hudo mušen posmeh pred toliko pričakovanim pričetkom velike ture...

Bo š

Ribičeve sandale

Z avtorjevim dovoljenjem

Morris West — Pavle Rant
Ilustriral: Hotimir Gorazd

Princesa Marija Rina je bila v bojih preizkušen general in je zato pripravila volilno gibanje svojega nečaka z vso izredno natančnostjo. Predvsem ga je najprej spravila s Cerkvijo, ker sicer ne bi mogel misliti na prevzem oblasti in še manj na primerno vlado. Potem je za mesec dni ločila Chiaro od svojega ameriškega ljubimca. Preskrbela ji je okolje prijetne družabnosti, večinoma mlajših moških, med katerimi je upala najti vsaj eno srce, ki bi ji vzbudilo novo ljubezen. In zdaj se je princesa Marija Rina pripravljala na nov korak.

Odvetnik Perosi jo je spremljal na poti v Benetke. Calitrijevo pismo je nosila v torbici. S silo je skorajda potegnila Chiaro z morske obale in jo popeljala v mirno restavracijo v Muranu. Potem je cdrezano dodala svoje mnenje h Calitrijevemu pismu: „...Zdaj vidiš, dekle, kako je vse sila enostavno. Calitrija je srečala pamet, umiril si je svojo vest in v dveh mesecih boš svobodna.“

Chiara se še ni popolnoma zna-

šla, a vesela je bila novice. Zaupala bi komurkoli na svetu.

„Ne razumem, zakaj je tako storil? Kaj ga je nagnilo?“

Stara princesa se ni zmenila za vprašanje.

„Resni se. Dolgo časa je bil ranjen in zagrenjen. Zdaj jasneje misli... Vse drugo pa naj te nikar ne skrbi...“

„In če se premisli?“

„Ne bo se, ti obljubljam. Njegovo, popravljeno izjavo ima že Perosi. Zadnje dokumente bomo predložili sv. sodišču, brž ko se bodo končale počitnice. Kar sledi, so gole formalnosti... Kakor iz pisma lahko razbereš, je Konrad pripravljen zadevo dobrohotno urediti. Plačal ti bo precejšnjo vsoto, jasno pa da s pogojem, da ne boš postavila drugih zahtev.“

„Nočem prositi ničesar. Želim si samo svobodo.“

„Že v redu, a ti si dovolj pametna, da se lahko še nekaj drobnarij pomenimo. Perosi ti jih bo razložil.“

Ves starkin nastop je bil tako spreten, da se Chiara sploh ni upirala. Obsedela je, gledajoč prince-so in Perosija, ki je nemudno začel razlagati:

„Vi dobro razumete, gospa, da je vaš soprog v javnosti znana oseba. In zdi se mi, da boste razumeli, da ne bi bilo ravno najbolj prikladno, po vsem njegovem dobrohotnem zadržanju, iznesti vso zadevo v javnost in jo na vse strani razbobnati.“

„Se razume. Tudi jaz si tega ne želim.“

„Dobro je tako, se vsaj razume-mo. Ko bo vsa zadeva enkrat končana, jo moramo pustiti v miru umreti. Samo govorjenja ne! Tudi nobenih izjav časopisom in še manj nepreračunanih dejanj z vaše strani.“

„Kakšnih dejanj? Ne razumem.“

„O poroki govorimo, draga moja,“ je dejala princesa Marija Rina Zelo nerodno bi bilo, ako bi ti ali pa Konrad pohitela z vso naglico v novo zakonsko zvezo, ko bi bila ničnost zakona odobrena.“

„A, zdaj razumem.“

„To pa nas,“ je previdno dejal Perosi, iščoč odgovarjajoče besede, „postavlja pred naslednje vprašanje, in sicer, vaše trenutno razmerje z nekim ameriškim dopisnikom. Mislim, da se piše Jurij Faber.“

Chiara je zardela in od jeze izbruhnila.

„To je moja stvar in se nikogar drugega ne tiče.“

„Nasprotno, draga moja, upam, da vam bom dopovedal, da je to zadeva nas vseh. Odpravnine, ki jo boste prejeli, ne bo mogoče urediti, če bi se vi poročili s Fabrom... ali pa s katerim drugim prej kot v šestih mesecih.“

„Če je tako, potem tistega denarja nočem.“

„Jaz se ne bi tako hitro odločila, dekle, je le precej denarja. In zraven še,“ je dodala princesa, „si mislim, da se ne bi rada še enkrat

zmotila. Dovolj si že trpela in ne bi rada, da bi še enkrat. Premisli, dekle, zabavaj se, mlada si še! In svet je poln privlačnih moških! Uživaj življenje! In ne daj se okle- niti, preden si nisi dobro ogleda- la zakonskega trga. Pa še ena stvar je... kajti, četudi bi se od- ločila poročiti s Faberjem, boš na- letela na težave.“

„Na kakšne težave?“ Chiara je bila prestrašena in to ji je bilo brati iz oči. Perosi je spretno iz- rabil nastali položaj:

„Oba vidva sta katoličana, to se pravi, da se bosta hotela cerkve- no poročiti.“

„Se razume samo po sebi...“

„V tem primeru se bosta na le- pem znašla v sporu s cerkvenim zakonom. Če smem na glas reči, vidva sta doslej grešno živela. In sila nerodna bi bila odločitev, če bi v smislu cerkvenega zakona mo-

rali ugotoviti, da je to stanje po- menilo „javen in splošno znan div- ji zakon“. Moje mnenje je pritr- dilno. In v takem primeru velja načelo: eden izmed grešnikov ne sme uživati sadov svoje krivde. V cerkvenem zakonu pravijo temu zločin, obenem pa ga smatrajo za oviro zakona. Nujno bi bilo treba prositi cerkvene oblasti za spre- gled. Moram pa tudi reči, da ni nobene gotovosti, da bi bil ta spre- gled odobren.“

Stara princesa je postavila piko na i: „Ti si pa gotovo ne želiš takšnih zamotljajev? Nekaj bolj- šega vsekakor zaslužiš. In kar si doživela doslej, je že čisto dovolj za eno življenje... Ali me zdaj ra- zumeš?“

Chiara je do dna jasno videla. Da so jo ujeli, obkolili in je ne bodo spustili brez boja. Razumela je pa še nekaj več: tisto, kar jo je

Ruth Lewin
pripoveduje
Cirilu I.
svojo
družinsko
skrb

bilo sram in jo je obenem dražilo. Zelela si je rešitev, in sicer takšno. Hotela se je osvoboditi navezanosti, ki jo je že grenila. Hotela je biti svobodna, hotela se predati ljubezenski igri z mladim Pietrom Antonellijem, medtem ko je sijala luna in so iz mandolin prihajali mehki glasovi iz katerekoli gondole v Velikem kanalu.

— — —

Dan po svojem snidenju s Theom Respighijem se je Faber vrnil v Neapelj. Njegov ponos sta temeljito pretresla dva človeka, eden s preveliko mero časti, drugi z bolj majhno. Počutil se je nebo-gljenega in prostaškega. Komaj je prenesel pogled na samega sebe v ogledalu, ko se je bril. Še je bil to obraz velikega dopisnika, a za njim je bil skrit prazen človek, ki ni imel poguma, da bi drzno grešil.

Zeled si je miru in pozabo v ljubezni. Poskušal je priklicati Chiaro, pa je nikoli ni bilo doma; ko ga pa ona ni klicala, ga je obšla grenka jeza.

Še z nekom se je moral srečati, in sicer s pisateljico Alicio de Nogara, ki je živela v Ischii. A prej je moral priti k sebi, preden bi stopil pred njo. Pretolkel je ves dan v Neaplju in iskal kako njeno delo. Končno je našel drobno knjižico z naslovom Tajni otok. Sedel je, da bi jo prebral, a jo je samo prelistal, da bi si nabral nekaj podatkov, s katerimi bo lahko začel razgovor.

Vrnil se je v hotel in klical Ruth Lewinovo. A njena služkinja mu je povedala, da je gospa odšla na počitnice in je še nekaj dni ne bo nazaj. Potem se mu je zahotelo zabave, češ če se Chiara lahko veseli, se bo on tudi. Tri dni je preveseljačil na Capriju in se podal na pot v Ischio.

Vila Alicie de Nogara je bila sila raztreseno poslopje. Odprla mu je strežnica in ga povedla na vrt, kjer je v senci trte velika pisateljica ustvarjala. Začudenje ga je obšlo ob prvem pogledu. Oblečena je bila kot sibila, v prozornem in vihrajočem blagu, obraz ji je izdajal že jesenska leta in v očeh se je bliščal humor. Z gosjim peresom je pisala na debel in drag papir. Ko se je Jurij približal, je vstala in iztegnila roko tako, da ji jo je moral poljubiti.

Tako odrsko se je vse začelo, da bi skoraj prasnil v smeh. Pa se je znašel in predal predpisom lepega vedenja. Strežnica je obstala pri gospej. Faber je naravnost dejal: „Prišel sem zaradi strogo osebne zadeve.“ Alicia de Nogara je namignila strežnici: „Pojdi, Pavla, in čez pol ure prinesi kavo.“

„Zaskrbljeni ste videti,“ je začela izpraševati. „Je tako, kajne? Silno obžalujem, ker name takšne stvari zelo vplivajo. Najprej se pomirite: pogledjte zemljo, morje, tudi mene, če vam je tako prav. Čudovito sem umirjena, ker sem se naučila letati v zraku. Tako bi morali vsi živeti, vsi ljubiti: poltavajoč v zraku, kakor nas sam

zanaša. Zaljubljeni ste bili, kajne? ... Celo večkrat, bi dejala. Ne pa vedno srečno.“

„Zdaj sem zaljubljen,“ je dejal Faber, „in zato sem vas prišel obiskat.“

„Kako čudno! Včeraj sem slučajno rekla Pavli, da bodo moje knjige prišle do razumevajočih src, čeprav ne bodo bogve kaj brane. Zdi se mi, da imate razumevajoče srce. Ali ne?“

„Vsaj upam tako. Mislim, da vi poznate nekoga, ki se piše Konrad Calitri.“

„Konrad? Da, precej ga poznam. Silno bister fant, malce pokvarjen, se mi zdi, a sijajen. Ljudje pravijo, da sem tudi jaz pokvarjena. Vi ste moje knjige brali, mislim. Ste tudi tega mnenja?“

„Prepričan sem, da niste pokvarjeni,“ je odvrnil Faber.

„Tako se vidi, da imate razumevajoče srce. Pokvarjenost je nekaj drugega. Pokvarjenost je, če mučiš, kar ljubiš. Zato je pa Konrad nesrečen. In nikdar ne bo srečen. Velikokrat sem mu to rekla... Pred poroko in po ločitvi.“

„Prav o Calitrijevem zakonu bi rad z vami govoril.“

„To sem vedela. Čutila sem, da ste zaljubljeni v Konradovo ženo.“

„Kako ste to iztuhtali?“

„Ženska sem, in ne vsakdanja. Torej, taka je ta reč, da ste zaljubljeni v Konradovo ženo.“

„Rad bi se z njo poročil.“

„Poročil! Menim, da ne bi smela dovoliti, da vaše življenje izhlapi v zakonu, a menim tudi, da je

boljše, da sami pridete do tega spoznanja... Dobro, podpisala bom, kar želite.“

Vzela je pero in podpisala. „Je že. Še kaj drugega?“

„Mislim, da potrebujem pričo.“

Poklicala je strežnico in dekle se je hitro podpisalo. Potem je Faber dokument spravil in se žrtvoval razgovoru ob kavi.

Ko je taksi drvel proti pristanišču, ko se je na ladji naslanjal na ograjo, je tiščal ob sebi dokument. Komedije je bilo konec! Končana je bila farsa in spet bo zaživel kot moški!

Ob prihodu v Rim ga je čakalo Chiarino pismo. Sporočala mu je, da se je mož odločil sodelovati pri njeni prošnji za razveljavitev zakona in da se je tudi že zaljubila v drugega fanta. Komedija je bila končana! Strgal je dokument na drobne konce in se živinsko napil.

Odlomki iz tajnih zapiskov Velikega duhovnika Cirila I

Čudovite počitnice sem preživel, prve po več kot dvajset letih. Požutim se obnovljenega, spočitega. Pokonci me drži tudi prijateljstvo, ki se vsak dan veča. Nisem imel bratov in edina sestra je v mladosti umrla. Tako mi je bratovski odnos do Jeana Télémonda dragocen zaklad. Najini življenji sta nasičeni z nasprotji. Jaz stojim na vrhu Cerkve, on pa živi pod strogim zakonom svojega reda. Sedemnajst let sem preživel v ječah, on pa je dvajset let obležaval najbolj zapuščene kote sveta.

In kljub temu se odlično razumeva: hitro se znajdeva in ujameva. Oba sva tudi prežeta z žarečim upanjem v enotnost in skupno rast k Bogu, Začetku, Središču in Koncu...

Mnogo sva govorila v teh dneh o semenih resnice, ki leže skrita v najbolj različnih zmotah. Islamu je Bog eden, in to je že napredek v miselnosti razvoja od poganstva do enega samega duhovnega Ustvarjavca. Je začetek misli na vesoljstvo, osredotočeno v Bogu. Budizem se je izpridil v neplodnih načelih, a nauk sam vodi k sodelovanju, proč od nasilja, k prijateljskemu razgovoru med ljudstvi, čeprav določa le malo moralnih zahtev. Komunizem je odpravil osebnega Boga, a v njegovem nauku je vključena misel o bratstvu vseh ljudi...

Moj predhodnik je podpiral razvoj ekumenske miselnosti v krščanstvu, iskanje in potrditev skupnih točk verovanj in dejanj. Z Jeanom Télémondom sva se pogovarjala o možnosti, kako bi krščanska misel začela pronicati med druge velike nekrščanske vere. Če bi mogli, na primer, vplivati na islam, ki se tako naglo razširja preko novih narodov v Afriki in preko Indonezije. Morda so sanje, morda pa tudi priložnost za nov drzen poizkus kakor oni belih mehnihov nekoč.

Krepostno, vzvišeno dejanje bi bilo potrebno! Dejanje, ki bi spremenilo tek zgodovine! Ali mi bo dana možnost, napraviti takšno de-

janje?... Kakor ga je nekoč Gregor Véliki, ali pa Pij V.? Kdo ve? Je vprašanje zgodovinskih okolištin in pa človeške pripravljenosti sodelovati z Bogom v tistem trenutku.

Od obiska Georga Wilhelma Forsterja naprej sem skušal misliti z možgani Kameneva in predsednika Združenih držav. Mislim, da bi bilo uspešno, če bi imeli ljudje, ki pridejo do oblasti, vsaj nekatere skupne poteze. Niso vedno pravilne, a vendarle nudijo možnost sporazumljenja. Človek na oblasti začenja drugače presoјati. Če ni pokvarjen, se bodo njegove strasti z leti in z oblastjo umirile. Iskal bo, ne toliko svoj obstoj kakor miren razvoj življenjskega načina, ki ga je sam pomagal ustvariti. Je na eni strani podvržen skušnjavam ponosa, na drugi pa mu ostaja samo nuja čutiti se majhnega spričo velikosti in zapletenosti človeške problematike. Razume čut obveznosti in medsebojne povezanosti.

Mnenja sem, da je kar prav, ko je Cerkev z leti izgubila svojo posvetno oblast. S tem je Cerkvi samo omogočeno, da bolj svobodno govori in vzbuja manj sumničenj, kar se zemeljskih dobrin tiče, kakor je to bilo včasih. Zato moram nadaljevati z utrjevanjem njene moralne oblasti, ki bi se po svoje lahko primerjala s političnim vplivom majhnih držav, kakor Švedske in Švice na primer, pa tudi Izraela.

Naročil sem Državnemu tajnistvu, naj se bolj zavzame za obiske

posameznih predstavnikov vseh narodov in vseh veroizpovedi v Vatikanu. Zelo bi bili cenjeni in pomenili bi lahko začetek koristnega in medsebojnega razumevajočega prijateljstva.

Ta teden je bil na kosilu kardinal Rinaldi. Všeč mi je. Govoril sem mu o verjetnih spremembah pri Sv. sodišču in založil me je z dragocenimi podatki o načinu in osebnostih. Tako kot zna, mi je tudi nekaj oponesel: dejal mi je, da kardinal Leone čuti, da mu ne zaupam bogve kaj. Pripomnil je, da je kljub zunanjemu izrazu kardinal Leone vendarle starček, ki je neizmerno dobrega opravil za Cerkev; da bi morda bilo prav, če bi mu na nek način izkazal priznanje in naklonjenost. Precej bi me to veljalo; je namreč tako strašno samo Rimljan. Sem pa dal Rinaldiju prav. Pisal sem Leoneju prijazno pismo in ga prosil, naj me ob povratku v Rim, obišče. Tudi sem ga osebno prosil za njegovo mnenje o nasledniku angleškega kardinala Brandona, ki je umrl pred dvema dnevoma. Brandon je bil eden izmed tistih, ki so glasovali proti meni, in najini odnosi so bili vedno na razdaljo in strogo uradni. Bil pa je apostolski duh in vedno je hudo pomisliti na izgubo delavca v vinogradu Gospodovem. Včeraj sem opravil mašo za pokoj njegove duše.

Novice s Poljskega in Madžarskega so slabe. Novi davčni zakoni so povzročili zaprtje raznih šol in semenišč, Potocki leži bolan v

Varšavi in pravijo mi, da bo okrevaval. A bolezen je huda in misliti bom moral na pomočnika, ki bo kasneje moral prevzeti položaj primasa Poljske. Potocki je človek, ki je politično izurjen in hkrati silno globok. Ne bo lahko najti naslednika.

Prvo delo Jeana Téliemonda Človekov napredek je že pripravljeno za objavo. Obsega najbolj kočljive točke njegovega dela, na katerih potem sloni vse drugo. Jean je že ves nestrpen, kdaj bo lahko delo predložil Sv. Oficiju. In z njim sem tudi sam zaskrbljen. Prosil sem kardinala Leoneja, naj določi preglednike in naj mi vs čim hitreje sporoče. Svetoval sem, naj bi pregledniki ne bili isti kakor prvič. Takó bomo dobili dvoje mnenj. Prav z veseljem ugotavljam, da je Jean miren. Zdi se, da se dobro počuti, čeprav opažam, da se kmalu utruja in da mu zmanjka sape pri najmanjšem naporu. Ukazal sem mu, da mora iti na zdravniški pregled takoj po povratku v Rim. (Bo še)

MOLITVENI NAMEN

Splošni: da bi človeštvo s pametno rabo svobode in z odgovorno podložnostjo zadržalo svetovni nered, ki nam grozi.

Svetovne novice

Škofovska sinoda

Sv. oče je imenoval tri kardinalne predsednike za škofovsko sinodo, ki bo letos oktobra v Rimu. Imenovani so: kard. Vega (Quito, Ekvador), kard. Wright (ZDA), sedanji prefekt kongregacije za kler in kard. Duval (Alžir). Sinode se bodo udeležili zasopniki škofovskih konferenc z vsega sveta.

Sv. oče in Apollo 15

Pavel VI. je z brzojavko čestital R. Nixonu, predsedniku ZDA, in trem astronautom, ki so srečno dovršili načrt Apollo 15.

Duhovnik — prvi rektor univerze

Prejšnji teden je buenosaireška državna univerza slavila 150-letnico ustanovitve. Ob tem so se spominjali tudi njenega prvega rektorja, ki je bil duhovnik dr. Antonio Sáenz.

Predsednik pri papežu

Sv. oče je sprejel predsednika Lakas, iz Panamá. Avdienca je trajala sedemdeset minut.

Namen novega odbora

Vatikansko državno tajništvo je pojasnilo namen, ki ga je imel sv. oče z ustanovitvijo odbora „Eno srce“ (Cor unum). Namen ni bil politični, še manj birokratski. Papež želi z novim odborom le pospešiti in koordinirati pomoč potrebnim.

Začetek kongresa

6. avgusta se je začel v Zagrebu (Jugoslavija) VI. mednarodni mariološki kongres. 150 katoliških, pravoslavnih, anglikanskih in drugih protestantskih bogoslovnih strokovnjakov iz 22 držav, študira „Marijino češčenje med 6. in 11. soletjem.“

Vojaki v Lurdu

Letošnje mednarodno romanje vojakov v Lurd (Francija) je zbralo pred lurško baziliko okoli 20.000 vojakov iz 14 evropskih držav.

Nedeljska maša v ZDA

Statistična ustanova „Gallup“ je v ZDA ugotovila, da je udeležba pri nedeljski maši leta 1970 padla za 3% in v zadnjih šestih letih za 11%. Leta 1970 je 60% severnoameriških katoličanov hodilo ob nedeljah k sveti maši leta 1969 63% in leta 1964 pa 71%.

Smrt škofa iz Mar del Plate

20. avgusta je umrl v Mar del Platai krajevni škof, msgr. Enrique Rau (roj. leta 1899). V duhovnikia je bil posvečen leta 1922. Nekaj let je kaplanoval v Banfieldu in v San Isidro. Nato je bil profesor bogoslovja v semenišču v La Plati. Leta 1954 je bil imenovan za škofa v Resistenci, leta 1957 do smrti pa je bil škof novoustanovljene škofije v Mar del Plati. Msgr. Rau je posvetil v duhovnike več bogoslovcev slovenskega semenišča v Adroguéju. Zadnja leta je bil kot škof v Mar del Plati znan posebej pri delu za obnovo bogoslužja.

Pismo škofom

Argentinski narodni dušnopastirski svet je naslovil na škofovsko konferenco posebno izjavo, v kateri spominja škofove na dolžnost sodelovanja pri reševanju socialnega stanja v Argentini.

Skavtsko srečanje

Od 2.—10. avgusta je bilo na Japonskem, ob vznožju gore Fudži, 13. mednarodno srečanje skavtov. Geslo srečanja je bilo: „Sporazumimo se!“

Versko življenje pri Ircih

95% irskih katoličanov doslej redno spolnjuje verske dolžnosti. Vendar kardinal Conway, irski primas svari pred močnim laicističnim valom, ki bo hudo prizadel irski katolicizem.

Duhovniki tu in tam

Statistike kažejo, da vsa Južna Amerika nima toliko duhovnikov kot Španija. V Španiji jih je 26.944, v Južni Ameriki pa 20.855.

Odgovor sv. očeta Argentini

24. avgusta je apostolski nuncij v Buenos Airesu, msgr. Zanini, izročil predsedniku Argentine generalu Lanusseju pismo sv. očeta. Pavel VI. v pismu odgovarja na predsednikovo prošnjo, da bi bil Fray Mamerto Esquiú čim prej prištet med blažene in svetnike. Predsednika prosi, naj zagotovi vsem Argentincem, da bo pristojna rimska kongregacija proučila vprašanje in pošilja vsem apostolski blagoslov.

Smrt kardinala

10. avgusta je Sveti sedež sporočil javnosti smrt kardinala Federico Callori di Vignale (roj. 1890), člana rimske kurije. Sedaj je 121 članov kardinalskega zbora.

300-letnica Nove štifte pri Ribnici

Nova štifta, biser ribniške doline, je v avgustu slavila 300 let svoje dograditve. Zidali so jo dobrih 30 let, od 1641 do 1671. Leži na pobočju Velike in Travnne gore v višini 622 metrov, odkoder je lep razgled na vso ribniško dolino.

Glavne slovesnosti za 300-letni jubilej Nove štifte so bile na praznik Marije Vnebovzete, predvsem pa na nedeljo, 22. avgusta. Ta dan je bila ob 10 (napovedana) zunaj cerkve sv. maša. Opravil jo je ljubljanski nadškof. Popoldne ob 3 pa je bila zaključna slovesnost s procesijo, opravil jo je pomožni škof Lenič.

Dekan bogoslovne fakultete umrl

V nedeljo, 18. julija, je dekan bogoslovne fakultete dr. Maks Miklavčič še maševal v rodnih Poljanah nad škofjo Loko, naslednje jutro so ga našli mrtvega, zadetega od kapi.

Rodil se je pred dobrimi 70 leti na lepi, prostrani kmetiji v župniji Poljane nad škofjo Loko kot otrok

številne in trdno krščanske družine. Gimnazijo je naredil v škofovih zavodih v št. Vidu, nato bogoslovje v Ljubljani, v duhovnika je bil posvečen le'a 1923. Po posvečenju je študiral na filozofski fakulteti v Ljubljani zgodovino in zemljepis za škofovo gimnazijo. Leta 1929 je nastopil službo profesorja. Leta 1947 je pričel poučevati cerkveno zgodovino na bogoslovni fakulteti.

Duhovniški jubileji

Biseromašniki (60 let mašništva):
Janez Filipič, duh. svetnik in župnik v p., Naklo; Franc Lončar, župnik v p., Draga pri Loškem potoku; Alojzij Pahor, lazarist, Ljubljana; Franc Osterc, prof. v p., Zibika; p. Tomaž Planinšek, trapist, Sv. Križ pri Ljutomeru; Jožef Potočnik, župnik, Sv. Barbara v Slov. goricah.

Zlatomašniki (50 let mašništva):
Alojzij Štrukelj, prošt, župnik in dekan, Novo mesto; Franc Kirar, župnik, Podgrad pri Novem mestu;

Franc Kmetič, salezijanec, Boštanj pri Sevnici; p. Karel Jelušič, minorit, Ptuj; p. Ferdinand Kobi, jezuit, Maribor; p. O. Hajnšek, frančiškan, Sv. Trojica v Slov. goricah; Anton Krapež, dekan v p., Kozana; Jožef Vidov, župnik v p., Rodik; Janko Žagar, župnik, Slap pri Vipavi.

Duhovniška imenovanja

Za župnike so bili imenovani: Pavel Uršič za župnijo Ljubljana-Moste; Anton Markelj za župnijo Ljubljana-Dm v Polju; Franc Dobovšek za župnijo Dol pri Ljubljani; Anton Vindišar za župnijo Križe; Franc Šoukal za župnijo Kovor; Bohinjska Bela; p. Bogomir Kocjen za Semič.

Za župnijske upravitelje in soupravitelje: Janez Bobnar za Blagovico in šentožbald, Janez Ambrožič za Breznico, Danijel Kaštrun za Ljubljana-Trnovo; Mihael Kališnik za Kostanjevico na Krki, Janez Peček za Mirno, Viktor Kastelic za Mirno peč, Franc šifrer za Suhor, Marijan Zupanc za Srednjo vas v Bohinju, Ciril Mrzelj za Staro Cerkev, Janez Vilfan za šentjošt, Alfonz Grajzdek, župnik in dekan v Zagorju, za soupravitelja Čemšenika in šentgotarda, Pavel Kržišnik, župnik v Žireh, za soupravitelja Vrh-Sveti Trije Kralji; dr. Alojzij Rant za Velesovo, Franc Kotar za Tržišče, Anton Pogačnik za Kamno gorico, Anton Bobič za Studenec, Pavel Krt za

Štango in Janče, Marko Levstik za Šmarje.

Nad 2.000 ministrantov na Brezjah

7. julija je poromalo na Brezje nad 2.000 ministrantov od Planice do Vinice, od Zasavja do Vrhnike in še čez. Z ministranti je bil tudi ljubljanski pomožni škof dr. Lenič.

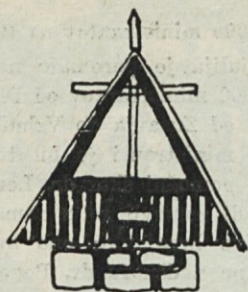
Mladi romarji so z romanja poslali dve brzojavki: eno sv. očetu, drugo pa nadškofu dr. Pogačniku.

Brzojavka sv. očetu se je glasila: „Ministranti ljubljanske nadškofije zbrani na brezjanskem srečanju ob Mariji Pomagaj, Kraljici Slovencev, Vam pošljamo, sv. oče, vdane pozdrave s trdno obljubo zvestobe katoliški veri in Kristusovi Cerkvi.“

Brzojavka ljubljanskemu nadškofu pa se je glasila: „Oče nadškof, ministranti Vaše nadškofije, zbrani ob prestolu Marije Pomagaj na Brezjah, Vas z našega srečanja vdano pozdravljamo in zagotavljamo globoko spoštovanje. Po Marijinem zgledu in njenem posredovanju hočemo zvesto služiti Kristusu na oltarju in v naših bratih.“

Mohorjeve knjige za leto 1972

Celjska Mohorjeva družba bo za leto 1972 izdala tele knjige: 1. Kolar za leto 1972; 2. Pavle Zidar: Vid in Korenine moje (dve povesti); Dr. Anton Trstenjak: Človek samemu sebi (vzgojna knjiga); 4. Franc Saleški Finžgar: Dekla Ančka, Strici (ob stoletnici pisateljevega rojstva). S. Marija Remec: Kuharica.

MEDNARODNI
VARGENTINI

Romanje v Lourdesu

Vsakoletno romanje starih in novih slovenskih naseljencev v Lourdes zbere veliko število rojakov. Tudi letos se je ob zelo lepem dnevu zbralo v nedeljo, 22. avgusta, okrog 2000 Slovencev na tej Marijini božji poti.

Ob pol štirih popoldne je bil rožni venec s petjem Marijinih pesmi

pri lurški votlini, nato pa se je med petjem litanij Matere božje vila procesija v gornjo cerkev. **Msgr. Carerras**, sanjuški škof in predsednik katoliškega izseljenskega odbora v Argentini je imel govor, v katerem je vzpodbujal, naj ohranimo živo krščansko vero in pobožnost do Marije in ju vcepimo tudi svojim otrokom.

Sv. mašo je daroval **dr. Alojzij Starc**. Po pridigi so vsi romarji zmolili obnovo posvetitve Marijinemu brezmadežnemu Srcu. Večina romarjev je tudi prejela sveto obhajilo. Med celotnim romanjem je bilo mogočno ljudsko petje, ki je na koncu izzvenelo v zahvalno pesem in v poslednjo prošnjo k Materi božji: Marija, skoz' življenje voditi srečno znaš.

Mladinski pevsko-glasbeni festival

V soboto, 14. avgusta zvečer sta SDO in SFZ priredila v Slovenski hiši v Buenos Airesu pevsko-glasbeni festival. Predsednik SFZ **Miha Stariha** je v uvodnih besedah posvetil prireditvev spominu **dr. Franca Cigana** in vsem, ki v zdomstvu gojijo slovensko pesem, **Pavla Andrejak** je recitirala **Kosovelovo Pesem mladine**, vseh 65 nastopajočih pa je najprej zapelo **Mladinsko himno (Debeljak-Cigan)**.

V 1. delu so nastopili dekliški oktet iz **San Martina (Boris Pavšer)**, fantovski tercet iz **Adroguoja**, dekliški sekstet iz **Ramos Mejije (Mojca Prešeren)**, duet **Zorislava in Janez Gris** in mešani oktet iz **Berazateguija (Jože Omahna)**.

V 2. delu so peli deklinški sekstet iz San Justa (Rudi Bras), duet Nevenka in Rudi Vidmar, zbor Slovenskih mladenk iz Castelarja (ga. Anka Gaser), kvartet Finkovih in mešani zbor iz Slovenske vasi (Ivan Mele). Z besedami slovenskih pesnikov je nastope pevskih skupin povezovala Marjeta Rožanec. Na koncu je vsa dvorana zapela Kje so tiste stezice. Poslušalci so povsem napolnili veliko dvorano.

20-letnica Balantičeve šole

V nedeljo, 1. avgusta, je slovenska skupnost v San Justu proslavila 20-letnico šole Franceta Balantiča. Predsednik šolskega odbora g. Pavle Malovrh je na proslavi s hvaležnostjo omenjal ustanovitelje šole, prvo učiteljico gdč. Mijo Markež, prvega kateheta g. Franca Novaka, vse učne moči in zlasti voditeljico šole gdč. Angelco Klanjškovo, ki deluje v šoli že vseh 20 let, ter kateheta dr. A. Starca.

Vršile so se pesmi, nastopi šolskih otrok in govori dr. Starca, g. Boža Starihe, dr. T. Debeljaka, prelatu Franca Novaka ter g. Alberta Malovrha.

Slomškov dom

V soboto, 12. junija, je ljudsko-šolska mladina ob očetovskem dnevu priredila svojim očetom prisrčno proslavo, dekleta in fantje pa v nedeljo po maši. Domobranska proslava je bila v soboto, 26. junija. Po sv. maši za naše žrtve so šolski otroci postavili na oder Kunčič-Vom-

bergarjev prizor Mladi rod se vrača v režiji ge. Eme Kessler. Spominški govor je imel g. Andrej Fink. Za sklep so otroci pri znamenju na dvorišču prižgali sveče, vsi pa zmolili očenaš.

7. avgusta so otroci uprizorili igrico Sestrin varuh Manice Komarnove in peli slovenske pesmi, oboje pod vodstvom gdč. Anice Šemrov.

Večer slovenske besede in pesmi je bil v domu v soboto, 28. avgusta, zvečer. Program je sestavil dr. Jože Krivec, režiral pa g. Franci Holosan. Poleg številnih recitatorjev so nastopili tudi fantje na vasi in kvartet Finkovih.

Duhovne vaje

Od petka, 6. avgusta zvečer, do nedelje popoldne so bile duhovne vaje za izobražence v Domu duhovnih vaj v San Miguelu. Vodil jih je dr. Alojzij Kukovica.

Slovenska vas

V nedeljo, 1. avgusta, je bil v Hladnikovem domu koncert šolskih otrok, ki jih vodi ga. Zdenka Jan. Koncert je obsegal 18 narodnih in umetnih pesmi in so nekatere zapeli ob spremljavi kitare in harmonike. Koncert je lepo uspel.

Mendoza

V juliju je slovenski šolski tečaj Sv. Cirila in Metoda proslavil svoja zavetnika s sveto mašo, govorom akademika Janeza Grintala, nastopom otrok in petjem pevskega zbora.

1971

duhovno življenje la vida espiritual

UVODNIK	O treh grobovih	577
SODOBNA VPRAŠANJA	Problemi holandskega katekizma	594
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Škof Držečnik v Washingtonu	578
	Kardinal König o obnovi Cerkve	583
	Slovinci na marijanskem kongresu	584
RAZNO	Koncil o birmi	589
	Film: Love story	590
	Delo intelektualcev v zdomstvu	601
	Ob obletnici smrti Fr. Mauriaca	605
	Julien Green naslednik Mauriaca	626
LITERATURA	Poti in srečanja	621
V DRUŽINI	Avtoriteta v družini	608
	Družinska pošta	612
ZA MLADINO	Dnevnik mladeniča iz Prena	613
	Moja zgodba	616
ROMAN	Ribičeve sandale	627
NOVICE	Svetovne novice	634
	Novice iz Slovenije	636
	Med nami v Argentini	638

Številka 10-11
Leto XXXVIII

Oct.-Nov. Nº 10-11
Oct. - nov. 1971

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.
Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.
Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah znaša pesov 34.—; v ZDA in Kanadi 7 dolarjev; v Avstriji 125 šilingov; v Italiji 2.800 lir; druge protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“ ter stalna zaglavja: Jožejka Debeljak Žakljeva.

